

PRZEWODNIK MIŁOSIERDZIA

Miesięcznik Związku Towarzystw Dobroczynności „CARITAS” i Rad Wyższych Konferencji św. Wincentego à Paulo męskich i żeńskich.

Redaktor: Sekretarz generalny Związku, X. WALENTY DYMEK.

Adres redakcji i administracji:

Poznań, Aleje Marcinkowskiego, 22 II — Telefon 1989 — P. K. O. 206 143.

Warunki przedpłaty:

Członkowie Związku Towarzystw Dobroczynności „Caritas” otrzymują organ Związku bezpłatnie. — Przedpłata dla nieczłonków wynosi 8 zł. rocznie, płatnych w ratach kwartalnych.

Nr. 10.

Poznań, październik 1925.

Rocznik IV.

Treść numeru: Ś. p. Kazimierz Brownsford. — Podstawy opieki nad ubogimi w czasach obecnych. — Tanie Kuchnie.

Ś. p. Kazimierz Brownsford.

Ziemia polska ułożyła się już nieco i porosła trawą grób ś. p. Kazimierza Brownsforda. Szerszym i bardzo szerokim warstwowi znany on był jako wieloletni patron Kółek Rolniczych, jako poseł na sejm i jako człowiek nieskazitelnych obyczajów i niezmordowanej pracy. Imię jego było sztandarem, jego osobistość i praca rękojmnią spokojnej i dobrze postawionej celowości. Mimo to nie wszyscy znali różne skrytki jego serca, oraz niewielu zdołało wnikać w jego duszę, na zewnątrz zawsze pogodną, ale i nieco zamkniętą w swej subtelności i chrześcijaństwie.

Nie wszyscy wiedzieli o tem, że ten działacz społeczny, którego praca przejdzie do historii Kółek Rolniczych jako epoka umiejętnego pogłębienia pracy poprzedników, był zarazem apostołem miłosierdzia. On to był prezesem Rady Wyższej św. Wincentego à Paulo, by radą służyć na rzecz tych, którzy wyciągali ręce do serc litościwych, a pełnił ten urząd z nadzwyczajną wewnętrzną gorliwością. Jako patron Kółek Rolniczych miał stale kontakt z włościanami, którzy w czasach największej biedy i zubożenia mogli się najwięcej przysłużyć do zwalczania nędzy. To też korzystając z każdej okazji zachęcał ziemian do ofiarności na rzecz najbiedniejszych, i głos jego nigdy nie przebrzmiał bezskutecznie.

Gdy J. E. Ks. Kardynał Dalbor powołał na nowo do życia Związek Dobroczynności Caritas, skorzystano z doświadczenia na polu charytatywnem ś. p. Kazimierza Brownsforda i zaofiarowano mu przy wyborze zarządu wiceprezura. Dla dobrej sprawy zawsze znalazł czas, tak też i w tym wypadku z gotowością przyrzekł współpracę w nowo wskrzeszonym Związku Dobroczynności.

Dla ludzi, którzy przedstawiają pewną indywidualność, trudno szukać porównań. Tem trudniej zaś szukać ich dla ś. p. Kazimierza Brownsforda który przy wszystkich swoich wysokich urzędach i stosunkach był człowiekiem niesłychanie skromnym i głęboko religijnym. Siła jego pracowitości i działalności płynęła dlatego z wewnątrz, z jego katolickich przekonań, i dlatego też pozostały motywy jego pracy również skryte, jak ukrytą została cała jego charytatywna działalność. Nigdy nie chwalił się tem, że i on narażając się na wielkie niebezpieczeństwa życia pospieszył że tak powiem na odsiecz Lwowa, zawożąc zgłodniałym braciom przez hajdamaków obłożonym środki żywnościowe. Podróż ta połączona była z wielkim trudem i niebezpieczeństwem życia, bo przecież wśród huku armat nieprzyjacielskich zdążył pociąg do grodu lwowskiego, a jednak miłość bliźniego wszystko zwyciężała.

Nigdy nie wspominał w swej skromności, że należał do tych, którzy pędzeni miłością Boga i bliźniego nieśli pomoc bezdomnym rodakom w b. królestwie dotkniętym grozą wojny światowej. Gdy łupieżcy krzyżacy zniszczyli kraj polski i pozbawili tysiące rodzin polskich dachu i środków utrzymania, jeździł ś. p. Kazimierz Brownsford od miasta do miasta, od wioski do wioski ratując zgłodniałe i bezdomne dzieci polskie. A wszędzie zanosił z pomocą materjalną pomoc moralną. Swoim ciepłym słowem pociechy dodawał otuchy do znoszenia cierpień w imię Boże, swoją hojną ręką ocierał łzy płaczącej ludności polskiej. Napewno nieraz niedopał i niedojadł, ale wszystko spełniał z poświęceniem dla miłości Boga i bliźniego. Tkliwe współczucie i ciągła pamięć o potrzebach ludzi uboższych, czy to włościan czy też proletariatu miejskiego nie opuszczały go nigdy. Żaden potrzebujący, pukający do furtki przy ul. Ogrodowej 9, nie wyszedł nigdy z próżnemi rękoma.

Jak ceniono pracę charytatywną ś. p. Kazimierza Brownsforda świadczą listy dziękczynne i pełnego uznania pisane do niego przez wielkich mężów. A więc bez przesady stawali otwarcie ludzie tej miary i wielkości jak rektor Święcicki lub arcybiskup Bilczewski ś. p. Kazimierza Brownsforda za wzór na niwie charytatywnej.

Dziś kiedy go zabrakło, niema na razie człowieka, któryby jego pracę mógł podjąć z równem poświęceniem.

Nikt i nic co szlachetne, nie było mi obojętne. Ludzie prawi nie zapomną też dlatego o nim, jako o tym, który w miarę sił pracował do końca na wszystkich swych posterunkach. A ci, którzy go bliżej znali nie zapomną także, że stał on na tych posterunkach nieraz sam jeden i o własnych siłach. Nie skracały mu wówczas pracy ani rycerskie piosenki towarzyszy ani też przygrywki chwilowej popularności.

Lecz on na nich trwał i trwał w beznamiętnym lecz twardym poczuciu obowiązku. Ci którzy go za to nie uczczą, nie uczczą także siebie samych.

Ks. A. K.

Podstawy opieki nad ubogimi w czasach obecnych.

Chociaż dzisiejszy świat przepojony jest samolubstwem, to jednak nie brak jeszcze ludzi takich, którzy uprzytamniając sobie ważność sprawy spieszą chętnem sercem warstwom upośledzonym z pomocą, rezygnując nawet nieraz z niejednej własnej przyjemności. Dobroczynicy ci pragną przez opiekę nad ludem ubogim usunąć chociażby w małej mierze bólaczki życia społecznego.

Lecz opieka ta musi być ujętą w pewien system, aby nie chybiła celu. Zdarzyć się bowiem może, że dobroczyńca będzie się wysilał w jednym tylko kierunku, a zapomni o innych — może nawet ważniejszych — brakach ubogiego. Dalej — wspomagany może już pobiera skądinąd wsparcie a w swej chciwości nie zdradzi tego, wskutek czego krzywdzi swych braci współcierpiących. Mogą zachodzić i takie wypadki, że ubogi ma prawo do zapomóg rządowych, z których nie korzysta wskutek nieświadomości własnej i swego dobrodziejstwa. Aby wszystkim takim uchybieniom zapobiec należy sobie uprzytomnić pewne zasady, któremi dobroczyńca konieczne kierować się powinien przy wypełnianiu tak wzniosłych idei.

Chcąc przyjść z pomocą biednym — a mamy ich dwa rodzaje, jedni cierpią na ubóstwo materialne, drudzy na ubóstwo moralne — należy konieczne przykładąć ręki do pracy tak szlachetnej o sobie. Przez osobistą troskliwość trzeba wzbudzić w ubogim zaufanie, aby móc tem prędzej wejść na trop niedomagań.

Cóż pomoże biedakowi, jeżeli się jemu pośle przez pośłańca kilka groszy na utrzymanie nie wiedząc wcale, w jakich warunkach on żyje. Byłoby to podobnem do lekarza, który nie wiedząc czy chory jest dorosłym lub jeszcze dzieckiem z opowiadania drugich stawia diagnozę i posyła choremu na chybił trafił jakieś lekarstwo. Chcąc należycie le-

czyć chorobę, trzeba osobiście się przekonać o warunkach niedomagającego. Tem więcej u ubogiego, który napewno nie tyle fizycznie ile moralnie cierpi. Wystawmy sobie biedaka, przykutego jakąś chorobą do łoża. Nikt nie zajrzy do niego, on czuje się opuszczonym i jakoby przez współbraci z społeczeństwa wyklętym. A jakież to światło słoneczne zabłyśnie na obliczu moralnie i fizycznie cierpiącego skoro zobaczy, że przychodzi pod jego strzechę — może gdzieś do piwnicy ponurej wilgocią przepełnionej, albo na poddasze, gdzie lato i zima dotkliwie daje się w znaki — zwiastun miłosierdzia. Ów biedak, który swej izdebnki opuścić nie może i któremu tylko te cztery ściany na jego wzdychanie wtórują, będzie upatrywał w nim prawdziwego posłańca Bożego...

A czyżby to miało miejsce, gdyby ktoś przesłał jemu w zimny sposób jałmużnę? Nigdy. A może ów ubogi nie pragnie wcale materialnej pomocy, może jego dusza rwie się do jakiejś pociechy moralnej, której żadne skarby zastąpić nie zdołają. W takich wypadkach tylko opieka osobiście wykonywana odniesie skutek, bo bezkrytyczna jałmużna może często zupełnie zrazić biedaka, w szczególności jeżeli chodzi o osoby inteligentne i wrażliwe.

Nigdy nie dawać jałmużny bezkrytycznie, oto nowa zasada dla tych, którzy dobrej sprawie przysłużyć się pragną. Odwiedzając ubogiego osobiście należy w pierwszym rzędzie stwierdzić, czy biedak nie ma już nikogo z rodziny, któryby się nim zaopiekować powinien. Niestety, poczucie miłości rodzinnej dziś poszło w zapomnienie, a często się znachodzi, że ubodzy mają rodzinę, nieraz może nawet zamożną, która się wstydzi owym, że tak powiem trędowatym. Mogą i takie wypadki zachodzić, że ubogi nie ma czoła się przyznać do — może zawinionej biedy, i poprosić rodzinę o przytułek. Wtenczas należy stanowczo, uwzględniając oczywiście wszelkie okoliczności, zaapelować do sumienia rodziny. Jeżeli się dla biedaka nic nie wskóra, to przynajmniej przypomni się zainteresowanym większe poszanowanie węzła rodzinnego.

Byłoby to rzeczą pożądaną — nie powiem złą, gdyby dobroczyńca sięgał zaraz do pomocy opieki urzędowej. Ważną zasadą przy wykonywaniu opieki nad ubogimi jest, pocią-

gnać w pierwszym rzędzie do powinności czynników najbliższe a do tego zobowiązane. Gdyby zaś te zawiodły, a opieka urzędowa nie przysłaby zaraz z pomocą można korzystać z zasobów opieki prywatnej, lub ofiarować coś z własnych funduszków.

Lecz na jednej wizycie poprzestać nie można. Na pierwszy rzut oka pozna się tylko zarys tej smutnej historii. Przy pierwszych odwiedzinach nie zdobędzie się jeszcze zaufania ubogiego. Częstsze zachodzenie i okazanie prawdziwej troskliwości zjednywa sobie serce biedaka i dopiero wtenczas uchyli on nam rąbek swej karty życiowej, która może przepełniona jest zgryzotą, niewiarą i zniechęceniem do życia. Dopiero teraz przedstawi nam obraz swego ubóstwa moralnego, ubóstwa duszy, które przedewszystkiem i na pierwszym miejscu leczyć mamy. O duszę, o ten skarb najdroższy chodzić nam powinno. Wskutek zupełnego opuszczenia nikt nie zwracał ubogiemu uwagi na to, że przecież z Bogiem pojednać się trzeba. Nikt nie pocieszał go w jego cierpieniach, stąd wynikła niechęć i nieufność do ludzi i Boga. I tu nowe zadanie i nowa zasada dla opiekującego się ubogimi: roztaaczać przedewszystkiem opiekę nad duszą ubogiego. Nawet wolnomyślna angielska Elżbieta Fry powiada: Duszą opieki nad ubogimi jest opieka nad duszą ubogich.

Jednakże w takich wypadkach należy postępować z wielką ostrożnością i roztropnością. Trzeba bowiem ubogich indywidualnie traktować, czyli uwzględniać ich stan i poziom intelektualny. Inne będzie nasze postępowanie wobec prostaczka a inne wobec inteligenta. Ostatni potrzebuje może nieraz szczególniejszej opieki moralnej. Jad truciźny dzisiejszego wolnomyśliciństwa, trudy i przykre przejścia życiowe wygryzły z serca do reszty owoce nauki religijnej. Życie pokryło sumienie jakąś powłoką nieprzejrzystą. Bóg, wiara, cnota, to tylko czcze frazesy dla owego biedaka. W miarę oddalania się od Kościoła i Sakramentów św. przyswajał sobie pojęcie moralności świata przewrotnego. Jakież piękne zadanie opiekującego się nim. W sposób delikatny może nieraz za pomocą forteli starać się uderzyć o dzwon sumienia i przypomnieć prawdziwie ubogiemu szczęśliwe lata dziecięce,

kiedy to Bóg przychodził mu zawsze z pomocą. W jego cierpieniach z nim razem cierpieć, w jego bólach z nim współczuć, w radościach z nim się radować — a przy nadającej się sposobności skierować jego myśli do Boga, na drogi przykazań, podsuwać myśli życia wieczności. Jeżeli to będzie człowiek dobrej woli, napewno nam się to uda, i doczekamy się owocu o s o b i s t e j naszej opieki nad ubogimi.

Także i przy zapomogach materialnych należy brać wzgląd na pochodzenie i stan ubogiego. Ubogi prostaczek zadowoli się kilkoma groszami lub jakimiś wiktuałami przyniesionymi. Inteligent zaś, którego nieszczęście doprowadziło do ruiny materialnej może się na takie zaopiekowanie obrazić. Może będzie lepiej w takich wypadkach nie dawać pieniędzy, przecież sami to odczuwamy, że odbieranie takiej jałmużny jest upokorzeniem, ale przynosić mu nie jako jałmużnę, tylko z grzeczności pewne rzeczy, by sobie tem ubogiego zjednać. Z czasem będziemy jeszcze mieli okazję drugie braki uzupełnić.

Jeszcze inna bardzo ważna racja przemawia zatem, aby opiekę nad ubogimi osobiście wykonywać. Możemy bowiem w danym wypadku naocznie się przekonać o gospodarce ubogiego i o racjonalnem zużytkowaniu udzielonych zapomóg. Jeżeli zachodzi potrzeba należy z troskliwością i dobrocią, ale zarazem i z stanowczością zwrócić uwagę na uchybienia. Nieraz bez zapomogi materialnej, a tylko wskazówkami możemy niejedną zubożałą rodzinę wydobyć z nędzy i niedostatku, ucząc rozporządzać chociaż małemi zasobami, ale gospodarnie i oszczędnie. Wiele dobrego wyświadczymy ubogim, a zarazem sami odniesiemy niemały pożytek. Przyjdziemy do przekonania, że należy zawsze prowadzić gospodarkę oszczędności, aby w danych wypadkach umieć się znaleźć.

Skoro dopomogliśmy do dźwignięcia się z biedy i nędzy zajrzyjmy raz po raz jeszcze do naszych pupilów, aby się móc ucieszyć owocami naszej mozolnej pracy. Będzie to dla ubogich rodzajem kontroli, a dla nas bodźcem do dalszej opieki nad bliźnimi cierpiącymi.

Często napotykaemy na zarzuty z strony protestanckiej, że dawanie jałmużny przez Kościół katolicki tak bardzo zalecane bywa bezkrytyczne i skutek tego nieraz potępienia godne.

Jest w tem też cośkolwiek racji. Skoro bowiem człowiek daje żebrzącemu jałmużnę, mogąc go wybadać o prawdziwości jego ubóstwa a tego nie czyni, naraża nieraz datek swój na przetrwonienie i jałmużna chybia zupełnie celu.

Nie znaczy to jednak, że wszelka jałmużna bywa bezkrytyczną, ale i tu należy kierować się pewnemi zasadami.

Rzecz jasna, że często wychodzą podejrzliwe osobniki na wędrowną żebraczą, bo czują wstręt do pracy uczciwej. Lenistwo nie pozwala im imać się pracy, a bezkrytyczna jałmużna łatwowiernych litujących się utwierdza ich w rzemiośle kłamliwym. Cóż dzieje się przez bezkrytyczne wspieranie takich ludzi? Przedewszystkiem demoralizujemy włóczęgi, wychowujemy zawodowych żebraków, a przez to odbieramy ich z wszelkiego poczucia własnej godności, poczucia wstydu, wychowujemy ich na symulantów, kłamców, oszustw, a wkońcu na złodziei i rozpustników. Wiemy przecież, że lenistwo prowadzi człowieka temi drogami.

Sam byłem świadkiem następującego wypadku: Pewnego razu przyszedł młody ubogi, może w wieku 25 lat do pewnego mecenasa z prośbą o jałmużnę. W swej pięknej przemowie streszczał bohaterskie czyny na polu walki z bolszewikami, gdzie utracił prawą rękę. Lecz — jak się to po polsku mówi — trafiła kosa na kamień. Ów mecenas przyjrawszy się dokładniej pełentowi wyciągnął jednym zamachem z pod surduta prawą rękę misternie zachowaną. Zamiast wsparcia otrzymał wpierw należną naukę, a następnie towarzyszyć musiał policjantowi do komisariatu.

Jestem przekonany, że mecenas ten dał owemu żebrakowi prawdziwą jałmużnę. Oddając szulerza w ręce policji, dostał kłamca wpierw karę za nieuczciwy proceder, a kara ta odstraszyła go od dalszego włóczęgostwa. Jeżeli to był człowiek jeszcze nie zupełnie z czci i wiary wyzuty, wrócił napewno do pracy uczciwej, aby zarobić sobie na chleb codzienny. W takim wypadku było to dobrodziejstwem prawdziwym, prawdziwą opieką nad ubogimi, którzy konieczności rzetelnej pracy uznawać nie chcą.

Dając bezkrytycznie zapomogi i wskutek tego nieraz niewłaściwym, krzywdzimy innych jeszcze. Jeżeli wspomagamy niepotrzebnie ojca rodziny, wyrządzamy ogromną szkodę

dzieciom, bo i one wnet się nauczą tego rzemiosła nieuczciwego i pomnożą liczbę wyrzutków społeczeństwa. Pozatem wyrządzamy krzywdę prawdziwie biedę cierpiącym, przecież oni czekali właśnie na ten grosz, który się dostał w ręce niezasłużone. Nie dawać bez wszystkiego, ale wybadać w pierw z wszystkiego.

A jednak wszystko trzeba połączyć z miłością i dobrocią, aby sobie prawdziwie ubogich nie zrazić. Gdybyśmy się zaś przekonali o prawdziwości ubóstwa, spieszmy z pomocą postarania się o zapomogi, a w razie potrzeby niech ręka nasza hojną będzie.

Nieraz przy spełnianiu opieki nad ubogimi będziemy widzieli, że zostanie ubogiego czy to przy rodzinie lub w własnym jego domu jest niemożliwym. Oczywista, że w takich wypadkach należy się o to ubiegać, aby go umieścić w jakimś zakładzie. Zanim się jednak na ten radykalny środek zdołamy, rozważmy sobie sprawę gruntownie.

Trzeba bowiem sobie uprzytomnić, że opiekę domową, rodzinną, nigdy nie zastąpi opieka zakładowa, chociażby najlepsza. W zakładach stosuje się opiekę schematyczną, szablonowo — nazwałbym taką opiekę wprost martwą. Nie uwzględnia się bowiem pewnych okoliczności i słabości poszczególnego ubogiego, naco zresztą nie może sobie pozwolić przy wielkiej liczbie ubogich. Wskutek takiej opieki jest ubogi pozbawiony możliwości rychlejszego usamodzielnienia się.

W szczególności trzeba być ostrożnym przy odbieraniu dzieci ubogich od rodzin. Jeżeli zajdzie taka konieczność, należy się starać jak najusilniej dziecko umieścić u innej rodziny, a nie oddawać zaraz do zakładów.

Dziecko wychowuje się w rodzinie zupełnie inaczej. Przybrani rodzice zastępują jemu ojca i matkę, dziecko doznaje w jego życiu tak ważnej i koniecznej miłości rodzicielskiej, a przez to uczy się kochać ognisko rodzinne i przyswaja sobie już za młodu dobre zasady na przyszłość. Tej sposobności nie ma dziecko w zakładach. Pomoc zakładową należy stosować u ubogich niedorozwiniętych, umysłowo chorych, niewidomych i głuchoniemych, którzy potrzebują pomocy sił wykwalifikowanych.

Wkońcu pragnę zwrócić uwagę na pomoc do samopomocy, czyli na dostarczenie pracy tym ubogim, którzy jeszcze pracować mogą. W dzisiejszych czasach bezrobocia będzie to coprawda trudną rzeczą, jednakże o ile się nadarza okazja należy ją koniecznie stosować. Będzie to najlepsza zapomoga i opieka, tak wobec ubogiego jak i wobec społeczeństwa, bo przez to przyczynimy się do zmniejszenia nędzy jednostek i ogółu.

Tanie Kuchnie

pod protektorem J. E. Ks. Kardynała Dr. Dalbora

Sprawozdanie za rok 1923 i 1924.

Wojną zniszczony i zubożały kraj nie mógł zatrudnić dużych ilości zwolnionego żołnierza, stosunki finansowe państwa oplakane i wskutek nadmiernej emisji banknotów dewaluacja wzrastała. W takich okolicznościach w roku 1922 liczba bezrobotnych z każdym dniem zwiększała się i sytuacja stawała się coraz groźniejszą.

W głębokiem udczuciu powagi chwili J. E. Ks. Kardynał Dr. Dalbor podjął inicjatywę zaradzenia niebezpieczeństwu społecznemu przez podjęcie akcji charytatywnej na wielką skalę. W tym celu zwołał na dzień 13. XII. 1922 do pałacu arcybiskupiego zebranie, w którem wzięli udział reprezentanci wszystkich warstw i instytucyj społeczeństwa wielkopolskiego:

J. E. Ks. Biskup Łukomski, ks. kan. Ruciński, ks. kan. Zborowski, ks. prałat Mayer, ks. Włodz. Laskowski, Wojewoda Dr. Celichowski, Prezydent Ratajski, Starosta krajowy, Radca Podolka przew. dep. ubogich, Dr. Orłowski, szef wydz. opieki społecznej, Radca Wilczyński, Prezes Izby rolniczej, Prezes Centr. Tow. Gosp., Dyr. Zjed. Prod. Rolnych, Prezes Związku Fabrykantów, Prezes Korp. Kupców chrześc., Prezes Stow. Kupców, Prezes Związku Tow. Kupiec., Prezes Banku Cukr., Prezes Ziemstwa Kred., Rektor Uniwersytetu, Prezes Związku Banków, Patron Kółek Rolniczych, Sodalicja Pań, Ziemianki, Czerw. Krzyż, Zjed. Polek, Nar. Org. Kobiet Rada wyższa Konf. żeńsk. T. P. Miłoś. św. Wincentego à Paulo.

J. Eminencja zagał zebranie, wskazując na ogólną biedę szerokich warstw ludności i zaproponował, jako doraźny środek zaradzenia złemu, stworzenie kuchni ludowej. Projekt ten poparli śp. Kazimierz Brownsford, Patron Kółek Roln. przyobiecując pomoc małorolnych, oraz reprezentanci kupiectwa, banków i przemysłu. Zorganizowanie kuchni ludowej polecono Radzie Wyższej T. P. M. a obecna wiceprezeska tej instytucji p. Marja Augustowa Mieczkowska, omawiając organizację samopomocy społecznej, podjęła się tego zadania. Ks. prałat Mayer podniósł konieczność stworzenia szerszego, odpowiedzialnego komitetu.

Pod protektorem J. E. zorganizował się Komitet „Tanich kuchni” z udziałem trzech instytucji: Rady W. T. P. M. św. W. à P., Czerw. Krzyża i Nar. Org. Kobiet z ks. Kan. Zborowskim, jako del. J. E. na czele. Trzy te instytucje reprezentowały pp. M. Augustowa Mieczkowska, E. Czubkova, Drowa Rydlewska, Witoldowa Hedingerowa i w zastęp. p. Osiecka.

Komitet wydał odezwy do społeczeństwa, zorganizował zbiórkę żywności, i zebrał fundusze. W ten sposób, już w styczniu r. 1923 można było uruchomić trzy kuchnie. Prowadzenie kuchni podjęły się SS. Miłosierdzia w zakładzie św. Józefa, na Górczynie i na Główniej. W lutym uruchomiono w zakładzie SS. Miłosierdzia na Śródcie, a w marcu otworzyły SS. Elżbietanki na Jeżycach. W tym samym miesiącu T. P. M. św. W. à P. na Sołaczu zorganizowało kuchnię na Winiarach, i od tego czasu rozpoczyna się współpraca przewodniczącej tejże konferencji prof. Niklewskiej, jako sekretarki Kom. T. K.

Działalność Komitetu w I. roku sprawozdawczym w zakresie organizacji kuchni ludowych przedstawia się w następującem zestawieniu cyfr:

Liczba porcyj wydanych w „Tanich Kuchniach“

	Górczyn	Główna	Jeżyce	Zakł. św. Józefa	Śródką	Winiary
	od 23. 1.	od 16. 1.	od 5. 3	od 30. 1.	od 10. 2.	od 27. 2.
Styczeń	801	7 500		223		
Luty	9865	28 000		7 429	14 363	
Marzec	15650	37 200	15 435	17 386	30 484	303 1
Kwiecień	10129	36 000	21 274	17 109	19 476	2 682
Maj	9 415	10 881	13 474	11 826	13 950	3 720
Do 15 czerwca	4 010	5 250	5 638	5 250	6 000	1 680
razem	49 870	124 831	55 821	59 223	84 273	8 385

Wydano 382 403 porcyj.

W ten sposób dożywiano 4 130 ubogich.

Konieczną też okazała się pomoc dla studjującej młodzieży, i zorganizowano w tym celu w zakładzie SS. Elżbietanek na Jeżycach kuchnię dla 32 studentów, gdzie wydawano pożywniejsze jadło. Od 17 marca do 26 sierpnia wydano 7704 porcji.

Na skutek zaśląbnienia i omdlewania dzieci w szkołach powszechnych skonstatowano, że dzieci biedne przychodzą na czczo do szkoły i bez drugiego śniadania. Przy współudziale ofiarnych pań opiekunek i pp. Rektorów i członków grona nauczycielskiego, jako też wydatnej pomocy Magistratu „Tanie Kuchnie” zorganizowały wydawanie śniadań w 15 szkołach dla 1627 dzieci.

Dzięki inicjatywie dyrektora Dr. Bajońskiego złożono dar 30 milionów i urządzono święconkę dla biednej ludności miasta Poznania.

Okazało się jednak, że poza rzeszą głodnego bezrobotnego proletariatu jest jeszcze dużo skrytej biedy, i zorganizowania pomocy tej warstwie potrzebujących podjęła się pani Drowa Rydlewska, przedstawicielka narodowej organizacji kobiet. Dzięki ofiarności pań umieszczono około 3000 dzieci i młodzieży szkolnej na obiady po domach prywatnych.

Dnia 18 września 1923 odbyło się pod przewodnictwem J. E. zebranie sprawozdawcze, na którem przyjęto sprawozdanie z czynności Komitetu i wysłuchano referatu Komisji rewizyjnej, złożonej z pp. Kazimierza Otmianowskiego, Władysława Michałkiewicza, i Zielińskiego, która stwierdziła, że wszystkie książki kasowe i zestawienia darów prowadzono we wzorowym porządku.

J. Eminencja złożył gorącą podziękę wszystkim ofiarodawcom, którzy darami w gotówce 132 milionów i około 100 milionów wartości w produktach umożliwili Komitetowi Tanich Kuchen ratowanie biednej ludności.

Stwierdzono na tem zebraniu, że stosunki gospodarcze pogarszają się, liczba bezrobotnych wzrasta i upoważniono Komitet do energicznego kołatania do ofiarności społeczeństwa.

Szczególniejszą opieką i pomocą otaczał Komitet Tanich Kuchen P. Wojewoda hr. Bniński, który d. 23 października 1923 zwołał do Województwa reprezentantów Ziemian, banków, kupiectwa, przemysłu, Magistratu i Starostwa. Dotychczasowy komitet znacznie powiększono i utworzono przy nim komisje. Komisję finansową tworzyli pp. Dyr. Samulski, pr. Mazurkiewicz, Dyr. Bajoński. Komisję aprowizacyjną p. Maciej Koczorowski z Pamiątkowa, p. starosta Kłos, p. Dyr. Bugzël, komisję gospodarczą panie Mieczkowska, Czub-

kowa, Niklewska, pp. Podolka, Mazurkiewicz. Przewodniczył komisjom Ks. Kan Zborowski.

Wydatna pomoc społeczeństwa umożliwiła spełnienie zadań Tanich Kuchni w znacznie szerszym zakresie, aniżeli

1923-

Ilość porcji wydanych

1923 — 1924	Główna		Górczyn		Zakł. św. Józefa		S. S. E. Jeżyce		Jeżyce II.	
rozpoczęto	1. IX. 1923		23. 12. 1923		1. XII. 1923		1. XI. 1923		7. II. 1924	
	dz.	miesięcz.	dz.	miesięcz.	dz.	miesięcz.	dz.	miesięcz.	dz.	miesięcz.
Wrzesień									do 18. 4. 24	
Październik							150	4 500		
Listopad	200	6 000					200	6 200		
Grudzień	600	18 600	100	1 000	250	7 750	200	6 200		
Styczeń	1005	31 155	450	13 950	500	15 500	210	6 510		
Luty	1020	29 580	455	13 195	520	14 980	200	5 800	300	8 700
Marzec	1104	34 224	455	14 105	520	16 120	160	4 960	520	16 120
Kwiecień	1080	32 400	455	13 650	505	15 150	224	6 720	495	8 910
Maj	1080	33 480	402	12 462	461	14 291	155	4 805		
Czerwiec	200	6 000	150	4 500	317	9 510	159	4 770		
Lipiec	200	6 200			90	2 790	70	2 170		
Sierpień	200	6 200			90	2 790	70	2 170		
Wrzesień	200	6 000			90	2 700	70	2 100		
Październik	200	6 200			90	2 790	70	2 170		
		216 039		72 862		104 701		52 875		33 730

Czynnych było 9 kuchni, które w cięższym czasie, lutym i marcu wydawały około 4000 porcji dziennie, razem wydano 711 737 porcji. W czerwcu znaczną część kuchni zamknięto i przez lato ograniczono się do dożywiania tylko najbiedniejszych, w liczbie 500 osób, w kuchniach na Głównej, w zakł. św. Józefa, na Śródcie i u SS. Elżbietanek na Jeżycach.

Tanie Kuchnie otaczały opieką także młodzież kształcąca się w wyższych zakładach naukowych. W gmachu

Kuchnie

1923—1924	Listopad		Grudzień		Styczeń		Luty	
rozpoczęto								
	dz.	miesięcznie	dz.	miesięcznie	dz.	miesięcznie	dz.	miesięcznie
Rybaki	od 20. XI. 23 280 3 360		do 24. XII 280 6 720		od 4. I. 24 300 8 100		300	8 700
SS. Elż. Jeżyce	od 1. XI. 23 48 1 440		65 1 560		60 1 620		70	2 030
dziennie porcji	328		345		360		370	

„Tanie kuchnie” wydawały też jak w roku poprzednim, pod gorliwym kierownictwem p. starościny Kłosowej w 16 szkołach powszechnych, około 2 280 śniadań dziennie dzie-

w roku ubiegłym. Plon zmudnej pracy kołatania do serc ludzkich o miłosierdzie dla najbiedniejszych był bardzo obfity, bo Tanie Kuchnie dożywiały w zimie 1923 na 24 r. około 8000 osób.

1924

Spis od 1. 9. 1923 — 31. 10 1924 r.

w Tanich Kuchniach

Łazarz		Śródką		Wilda		Winiary			
25. II. 1924		przez cały rok		17. X. 1923		20. XI. 1923			
dz.	miesięcz.	dz.	miesięcz.	dz.	miesięcz.	dz.	miesięcz.	dz.	miesięcz.
do 1. 5. 24	150	4 500						150	porcji dziennie
	30	930	200	3 000				230	" "
	30	900	200	6 200	100	1 100		680	" "
	300	9 300	220	6 820	120	3 720		1 790	" "
	450	13 500	350	10 850	120	3 720		3 085	" "
120	600	520	15 080	360	11 040	120	3 480	3 615	" "
120	3 720	585	18 135	360	11 160	120	3 720	3 944	" "
152	4 560	570	17 100	360	10 800	125	3 750	3 966	" "
		305	9 455	360	11 160	120	3 720	2 883	" "
		495	14 850	200	6 000	100	3 000	1 621	" "
		130	4 030					400	" "
		130	4 030					490	" "
		130	3 900					490	" "
		130	4 030					490	" "
	8 880		119 740		77 030		26 210		razem 711 737 porcji

szkoły budowlanej prowadzono przy wydatnej pomocy grona profesorskiego, pod kierownictwem p. Dolatkowskiej kuchnię dla 200 uczniów tejże szkoły. W zakładzie SS. Elżbietanek na Jeżycach dożywiano około 70 najbiedniejszych studentów Uniwersytetu. Obiady w kuchniach studenckich były znacznie pożywniejsze, aniżeli w kuchniach ludowych. Zwracano uwagę na większe dawki pożywienia białkowego.

studenckie

Marzec		Kwiecień		Maj		Czerwiec			
dz.	miesięcznie	dz.	miesięcznie	dz.	miesięcznie	dz.	miesięcznie	razem wydano porcji	
360	11 160	400	12 000	200	6 200	200	6 000		62 240
70	2 170	30	900	50	1 550	50	1 500		12 770
430		430		250		250			razem 750 10

ciom najuboższym. Śniadanie składało się ze zupy mącznej, albo kaszki z mlekiem i kromki chleba. Akcję tę popierał Magistrat subwencją 7,5 milionów marek miesięcznie.

Dożywianie

R. bieżący	Nazwa szkoły	Ulica	Opiekunka szkoły	Czas dożywiania
				od 16. 1. 24 15. 4. 24
1.	Jagiellońska	Hip. Cegielskiego	Paliszewska	74 dni
2.	2. Im. Konarskiego	Mostowa	Pniewska	74 "
3.	3. Św. Małgorzaty	Śródka	Zerbowa	74 "
4.	VI, —	Św. Marcin	Kozłowska	74 "
5.	VII. Im. Śniadeckich	Słowackiego 60	Cylichowska	74 "
6.	VIII Dziewcząt	" 54	"	74 "
7.	IX.	Głogowska 92	Dr. Magserowa	74 "
8.	X. Górczyn	Bosa	Plucińska	74 "
9.	XII. Kółkaja	Przemysłowa	Kozłowska	74 "
10.	XIII. Jachowicza	Wyspiańskiego 19	Ziembiewiczowa	74 "
11.	XVa. Estkowskiego	Plac Stawny	Goderska	74 "
12.	XVb. Pomocnicza	"	"	74 "
13.	XVIa. —	Dąbrowskiego	Garstecka	74 "
14.	XVIb. —	"	"	74 "
15.	Szkoła w Główniej	Główna, p. wsch. pozn.	Kłosowa	70 "

Zapoczątkowaną, tak pięknie przez panią Drową Rydlewską w roku poprzednim pracę prowadziły w r. 1923/24 panie Mieczkowska i prezydentowa Ratajska, jako przewodnicząca działu opieki nad domami. Dąży ta opieka do zorganizowania bezpośredniej pomocy rodzin zamożniejszych rodzinom biedniejszym.

W roku 1923/24 na cele Tanich kuchon wpłynęło darów 4746 ctn. ziemniaków, 394 ctn. warzyw, 44 ctn. maki żytniej, 30 ctn. grochu, 2 ctn. fasoli, 33 ctn. kaszy, 4 ctn. tłuszczu, 1,5 beczki kapusty kiszanej, 233 ctn. węgla, 12,5 m³ drzewa, 4,5 ctn. maki pszennej, 0,5 ctn. owocu suszonego, 18 ctn. cukru, 1106 ctn. żyta, 21 ctn. jęczmienia, 3 ctn. pszenicy, 1,5 ctn. ryb, 1,77 ctn. kawy słodowej, 30 ctn. torfu.

W gotówce złożono w bankach w dobrowolnych składkach i subwencjach 45 479 148 006 mkp. czyli 25 266 zł 20 gr

Dnia 27 października 1924 r. przeprowadzono dokładną rewizję kasy, książek i dowodów Tanich kuchon. Obecni byli Ks. Kan. Zborowski, pp. Niklewska, Czubkova, p. Kazimierz Otmianowski, Władysław Michalkiewicz i Piątkiewicz. Komisja rewizyjna orzekła: „Bardzo dokładny pogląd na otrzymane w darze i nabyte za gotówkę naturalja, tudzież na podział tychże daje w tym celu założona i nadzwyczaj wzorowa prowadzona księga, zbadana dokładnie na mocy przedłożonych nam faktur, kwitowanych dowodów i inwen-

Dary w gotówce złożone

1923		mkp.
27. 1.	Samoliński	50 000,—
23. 1.	Hr. Mycielski Zimnawoda	300 000,—
"	Dr. Jerzykowski, Poznań	100 000,—
31. 1.	Starostwo Grodzkie	200 000,—
"	Kasa Kons. z pol. J. E. Ks. Kardynała	500 000,—
3. 2.	Ks. Kan. Zborowski	5 000,—
9. 2.	Wilkoszewski, Poznań	2 000 000,—

dzieci szkolnych

Ilość dzieci	Maki funt.	W y d a n o				Uwagi
		kaszi funt.	solu funt.	chleba funt.	mleka litr.	
110—125	208	93	50	1659	295	
150	265	113	50	2310	370	
360	620	260	130	5706	762	
65—75	150	60	28	1067	206	
210	380	164	87	3132	496	
120	213	91	60	1854	296	
150	270	115	52	2220	—	
150	270	125	50	2340	375	
180	324	138	62	2664	432	
150	250	220	48	2148	365	
120	166	89	38	1755	288	
60	142	50	20	906	380	
150	270	98	50	2310	385	
130—150	234	100	45	2121	322	
150	260	150	30	2100	350	
	4022	1766	800	34 292	53 226	

Ogólna suma wydana na dożywianie dzieci wynosi podług ówczesnych cen zł 21 933,26.

tury. Zapas gotówki jak i w inwenturze wykazanych towarów wskazuje na racjonalną i mądrą gospodarkę. Wszelkie książki, kontrolki i zestawienia prowadzone są tak czysto i przejrzysto, że służyć mogą jako przykład dla innych komitetów i towarzystw. Kontrola nad zapasami wzorowa a podział tychże na poszczególne kuchnie podług zdania naszego — sprawiedliwy.

W ciągu roku sprawozdawczego ustąpiły z komisji gospodarczej pp. Mieczkowska, Hedingerowa i Osiecka. Ścisłej komisji gospodarczej, która zbierała się co tydzień lub częściej celem załatwiania spraw bieżących, tworzyli Ks. Kan. Zborowski, jako przewodniczący, p. Czubkova, jako szafarka, oraz p. Niklewska, jako sekretarka. Koszta całej administracji były minimalne, gdyż p. Czubkova sama prowadziła księgowość, a składnicę utrzymywała przy pomocy personelu firmy Czubek i Ska.

Ku uczczeniu zasług położonych około Tanich Kuchon otrzymały z rąk J. Eminencji P. Marja Augustowa Mieczkowska i p. Leonia Czubkova oder papieski „Pro Ecclesia et Pontifice”.

Poznań, dnia 5-go października 1925.

Za Komitet Tanich Kuchon

X. Henryk Zborowski. Niklewska. Czubkova.

w Kasie Konsystorza.

		mkp.
16. 2.	Matczyński	10 000,—
20. 2.	Resursa, Poznań	4 000 000,—
"	Hr. Łaska p. Bk. Zw. Centr.	101 280,—
21. 2.	Bank Przemysłowców	700 000,—
27. 2.	Radca M. Szuldrzyński	300 000,—
8. 2.	Kościelska, Miłostaw	300 000,—
9. 3.	Chłapowska, Mościewo	499 000,—
10. 3.	Województwo Poznańskie	200 000,—

		mkp.
11. 3.	Weronika Kolasieńska	2 000,—
12. 3.	St. Kurnatowska, Pożarowo	1 000 000,—
14. 3.	Sp. okow. „Akwawit“	4 700 000,—
„	Kurnatowska z kwesty	2 050 900,—
19. 3.	O. Gwardjan Euzebjusz Pelc	40 000,—
21. 3.	Popiel z Kostrzynek	1 000 000,—
„	Gen. Raszewski od komisji Gosp. D. O. K.	287 020,—
23. 3.	Ks. Al. Żmizdiński. Michorzew	10 500,—
30. 3.	OO. Franciszkanie, Poznań	50 000,—
„	NN.	30 000,—
11. 4.	Premjer Sikorski	100 000,—
18. 4.	B. Czapski	5 000 000,—
20. 4.	Ks. Król, Grabowo	100 000,—
16. 4.	W. Kolasieńska	100 000,—
24. 4.	Koło Ziemianek, Szamotuły	6 500,—
27. 4.	Ks. L. Jarosz	1 555 000,—
28. 4.	Ks. Prałat Stychel 150 mk. niem.	100 000,—
26. 4.	W. Kolasieńska	324 325,—
31. 5.	Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha	1 000,—
„	Ks. Prałat Prądzynski	20 000,—
6. 6.	Prezydent Rzeczypospolitej Wojciechowski	1 030 000,—
15. 6.	Szyflerowa Koło Ziemianek z Szamotuł	2 000 000,—
16. 6.	Szczaniecki	50 000,—
19. 6.	Ks. Galdyński, Poznań	50 000,—
25. 6.	W. Kolasieńska	100 000,—
28. 6.	Gmina Wydzierzawice	5 000,—
16. 7.	Grzegorz Bogdanów	60 500,—
18. 7.	NN.	500 000,—
24. 7.	Urzednicy Kraj. Ubezp. Ogniw.	50 000,—
26. 7.	St. Jęsień	1 300 000,—
7. 8.	Ks. prob. Zieliński, Parzęczewo	15 000,—
„	Węglewo, z skarbonki św. Antoniego	150 000,—
10. 9.	Tow. Wyrobów Tytoniowych „Sarmatia“	30 000,—
6. 10.	Ks. Zdzisław Zakrzewski, Golejewko	10 000 000,—
26. 10.	Tow. „Arkona“ Poznań	1 000 000,—
27. 10.	Biuro montażowe, Sieraków	1 000 000,—
30. 10.	Inżynier Bogdanów, Poznań	600 000,—
31. 10.	Kolasieńska Weronika	5 000 000,—
„	Ks. Janiszewski, Grembanin	5 000,—
„	Ks. Zwickert, Cerekwica	300 000,—
29. 10.	Paszkiewicz, Poznań	200 000,—
24. 10.	Bank Młynarzy, Poznań	1 500 000,—
5. 11.	Starostwo Grodzkie	2 000 000,—
2. 11.	Ks. kan. Zborowski	2 000 000,—
„	Ks. Prał. Hozakowski	1 000 000,—
24. 8.	Ks. Cieszyński, Poznań	500 000,—
16. 11.	p. Szam. Stanisław Turno	200 000,—
17. 11.	Magdalena Remleinowa	10 000 000,—
„	Maksymilian Stürmer	1 000 000,—
24. 11.	N. N.	400 000,—
28. 11.	Zjednoczenie Producentów Rolnych	300 000,—
4. 12.	Ks. Prał. Hozakowski	10 000 000,—
5. 12.	Księżna Drucko-Lubecka	500 000,—
„	Baron Nolten	4 000 000,—
„	N. N.	1 000 000,—
„	Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha składki	1 000 000,—
10. 12.	p. Turno, Objezierze	1 900 000,—
12. 12.	Ks. Gibasiewicz, Siedlemin	10 000 000,—
15. 12.	Wydział Powiatowy 1 rata Szamotuły	250 000,—
18. 12.	„ Szamotuły 2 rata	375 000 000,—
21. 12.	Ks. prał. Hozakowski	125 000 000,—
„	Obrona Spół. od firmy C. Hartwig	500 000,—
„	„ Związek Fabrykantów	30 000 000,—
„	Wł. Jewasiński	13 000 000,—
1924		3 000 000,—
2. 1.	N. N.	5 000 000,—
„	Ks. Prał. Hozakowski	510 000,—
„	Ks. Harwaczyński	1 000 000,—
„	Ks. Kan. Hozakowski	332 000,—
„	N. N.	60 000,—
4. 1.	Towarzystwo Młodzieży Polskiej, Siedlemin	1 500 000,—
11. 1.	Hr. Żółtowski, Myszkowo	50 000 000,—
15. 1.	Bank Agrarny, Tow. Akc.	100 000 000,—
„	Ks. Prob. Dzierżkiewicz, Modrze	10 000 000,—
23. 1.	Ks. Kan. Hozakowski	820 000,—
25. 1.	Ks. Zieliński, Parzęczewo	500 000,—
31. 1.	Fundacja Popółko	30 000 000,—

		mkp.
31. 1.	Ks. Bilko	5 000 000,—
4. 2.	Ks. Czapski	5 000 000,—
5. 2.	Tow. Matek Par. Archikatedralnej	100 000 000,—
"	Ks. Kan. Hozakowski	1 000 000,—
7. 2.	Kolasińska Weronika	100 000,—
"	Wyczyński	2 000 000,—
8. 2.	Hr. W. Szoldrski	50 000 000,—
9. 2.	Ks. Prał. Adamski	200 000 000,—
11. 2.	Akademicy	10 000 000,—
14. 2.	Jewasiński	4 932 000,—
20. 2.	Ks. Kan. Zborowski	9 571 000,—
"	Ks. Kan. Hozakowski	605 000,—
25. 2.	"Vesta"	100 000 000,—
26. 2.	M. Watterowa	150 000 000,—
"	Chrzanowscy z Lubiatówka	40 000 000,—
28. 2.	Ks. Majewski, Żoń	10 000 000,—
29. 2.	Beckerowa	10 000 000,—
4. 3.	Ks. Kan. Hozakowski	1 000 000,—
11. 3.	Ks. Jarzyna, Siedlemin	1 250 000,—
"	Ks. Zwickert, Cerekwica	5 000 000,—
14. 3.	Stablewski od 3 ziemian	500 000 000,—
24. 3.	Jewasiński	2 250 000,—
26. 3.	Ks. Hozakowski	3 500 000,—
3. 4.	Jewasiński	1 943 000,—
9. 4.	Prof. Uniw. Pozn.	855 000 000,—
11. 5.	Jewasiński	1 150 000,—

		złotych
1. 5.	Jewasiński	1,50
13. 5.	Ordynariat Arcybiskupi	6,53
16. 5.	Księgarnia św. Wojciecha	6,27
20. 5.	Jewasiński	0,28
6. 6.	Ks. Hozakowski	4,00
20. 6.	Ordynariat	5,49
"	Przenies. z konta Stypendja Mszalne	0,55
9. 7.	Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha	2,00
1. 9.	Ks. Hozakowski	5,30
2. 9.	"	5,00
2. 10.	"	5,00
2. 11.	"	5,40
1. 12.	"	5,50

1925 r.		
5. 1.	Ks. kanonik Hozakowski	6,80
7. 2.	"	6,80
10. 3.	"	6,40
6. 4.	"	6,40
"	Ks. prob. Adamski, Łódź	100,00
5. 5.	Ks. prał. Hozakowski	6,00

Dary w gotówce złożone w Banku Przemysłowców na „Tanie Kuchnie“

		mkp.
1922 r.		
15. 12.	p. Marja Mieczkowska, Poznań	1 000,—
"	Dr. Łabędziński, Poznań	100 000,—
1923 r.		
19. 1.	Kozłowiec, Poznań	20 000,—
"	Bank Centralny, Poznań	50 000,—
23.	Bank Wielkopolski, Poznań	10 000,—
"	Dr. Łabędziński, Poznań	100 000,—
"	"	200 000,—
31.	Bruździński, Poznań	100 000,—
3. 2.	Bank Ziemstwa Kredytowego, Poznań	100 000,—
"	Firma Kujawa, Poznań	75 000,—
6. 2.	Bruździński, Poznań	200 000,—
22.	J. E. Ks. Kar. Dalbor, Poznań	150 000,—
5. 3.	Bank Ziemstwa Kredytowego, Poznań	100 000,—
27.	Bruździński, Poznań	100 000,—
4. 4.	Pozn. Ziemstwo Kredytowe, Poznań	100 000,—
26.	Włókno Tow. Akc., Poznań	50 000,—

mkp.

4. 5.	Ziemstwo Kredytowe (Bank), Poznań	100 000,—
2. 6.	" " " " " "	100 000,—
3. 7. 8.	" " " " " "	200 000,—
4. 9.	" " " " " "	100 000,—
3. 10.	" " " " " "	100 000,—
3. 11.	" " " " " "	100 000,—
4. 12.	" " " " " "	100 000,—
15. 12.	Radoszewski, Poznań	1 000 000,—
"	Bank Handl. w Warszawie Oddz. w Poznaniu	3 000 000,—
20.	Tow. Akc. „Luboń”, Poznań	10 000 000,—
23.	Korporacja Chrześc. Kupiecka	40 000 000,—
"	" " " " " "	96 167 000,—
24.	Związek Fabrykantów, Poznań	1 000 000,—
"	Henryk Żak, Poznań	3 000 000,—
27.	Zw. Fabrykantów, Poznań	1 000 000,—
"	Kółko Rolnicze p. Jaczyński, Marcinkowo	52 500 000,—
"	J. K., Poznań	16 000 000,—
7. 12.	Kółko Rolnicze p. Jaczyński, Marcinkowo	17 400 000,—
"	" " " " " "	29 123 000,—
"	Obrona Społeczna zebr. na T. kuchni, Poznań	60 000 000,—
"	Centrala Rolników, Poznań	100 000 000,—
11.	" Żelaza, Poznań	30 000 000,—
"	Korporacja Kupców Chrześcijańskich, Poznań	103 833 000,—
"	Wydział Powiatowy, Gostyń	100 000 000,—
13.	" " " " " "	150 000 000,—
"	Jaczyński, Marcinkowo	34 710 000,—
17.	Obrona Społeczna zebr. na T. K., Poznań	200 000 000,—
"	Parafia Ś. Marciniśka, Poznań	22 643 731,—
"	Korporacja Chrześc. Zw. Kupców, Poznań	100 000 000,—
20.	Bank Poznański Ziemstwa Kredytowego	290 505 000,—
"	Korporacja Chrześc. Zw. Kupców	100 000 000,—
"	Zw. Fabrykantów, Poznań	40 000 000,—

1924 r.

3. 1.	Jaruszewski Tadeusz, Poznań	20 000 000,—
"	Kółko Rolnicze, Miłosław	84 170 000,—
4. 1.	Obrona Społeczna (subwencja), Poznań	10 000 000,—
5.	Magistrat za obiady, Poznań	150 000 000,—
10.	M. Zablocki, Poznań	5 000 000,—
12.	Kurnatowski, Pozarowo	30 000 000,—
"	Magistrat (subwencja) Poznań	7 500 000,—
"	Urzednicy Banku Przemysłowców	254 000 000,—
15.	Piotrowska Franciszka, Poznań	7 200 000,—
"	Koczorowski, Pamiątkowo	26 800 000,—
"	Ks. Kan. Hozakowski, Poznań	500 000,—
16.	N. N. Poznań	5 000 000,—
"	Harwaczyński, Poznań	1 000 000,—
"	Ks. Kan. Hozakowski, Poznań	842 000,—
"	N. N. Poznań	60 000,—
16. 1.	Tow. Młodzieży Polskiej, Będlenin	1 500 000,—
"	Hr. Zółtowski, Myszkowo	50 000 000,—
"	Agrarja Tow. Akc., Poznań	100 000 000,—
"	Ks. Proboszcz Dzierżkiewicz, Modrze	10 000 000,—
"	Korporacja Chrześc. Kupców, Poznań	300 000 000,—
17.	Jaczyński, Marcinkowo	9 600 000,—
"	Dr. Osowicka, Poznań	20 000 000,—
"	Wydział Powiatowy, Wągrówiec	30 000 000,—
21.	Obrona Społeczna (subwencja) Poznań	60 000 000,—
"	Młodrzyński, Poznań	8 000 000,—
"	Kółko Rolnicze, Parzęczewo	4 500 000,—
"	Bank Przemysłowców (subwencja), Poznań	80 000 000,—
"	Urzednicy Banku Przemysłowców, Poznań	115 891 000,—
"	Cukrownia Szamotuły	50 000 000,—
23.	Koźtunowicz, Poznań	30 000 000,—
"	Bank Przemysłowców (subwencja), Poznań	200 000 000,—
"	Zebr. w Adm. Dziennika Poznańskiego	134 324 000,—
24.	Lokatorzy domu ul. Mickiewicza 24, Poznań	27 000 000,—
"	I. Dziembowska, Poznań	5 650 000,—
25.	Opieka nad Domami zebr. na T. kuchni, Poznań	184 000 000,—
"	Obrona Społeczna, Poznań	7 000 000,—
"	Korporacja Kupców Chrześc., Poznań	300 000 000,—
"	Zebrane przez p. Mańczakową na T. kuchni	225 682 000,—
29.	Ola Lebińska, Poznań	12 900 000,—
"	Zablocki, Psary	1 000 000,—

		mkp.
30 1.	Bank Przemysłowców (subwencja), Poznań	80 000 000,—
	Magistrat za obiady, Poznań	685 450 000,—
31.	Stefan Danielewski, Poznań	1 525 000,—
1. 2.	Maciej Koczorowski, Pamiątkowo	10 000 000,—
5.	Bracia Masłowscy, Poznań	24 340 000,—
	Opieka nad domami zebr. przez p. Mańczakową	36 950 500,—
	" " " " " " " "	48 770 500,—
6.	Dr. St. Szumorowski, Poznań	100 000 000,—
	Dr. Skarżyńska, Spławie	10 000 000,—
7.	Straż Narodowa zebr. w Górczynie na T. kuchni	300 000 000,—
	Marja Perlińska zebr. na pl. Wolności, Poznań	7 500 000,—
8.	Magistrat za obiady	350 000 000,—
9.	Marja Perlińska zebr. Pl. Wolności, Poznań	21 000 000,—
	Kupcy w budynku „Bazar”, Poznań	80 000 000,—
14.	Urzednicy Banku Przemysłowców, Poznań	10 500 000,—
	Parafia Św. Marcina, Poznań	100 000 000,—
	Korporacja Kupców Chrześc., Poznań	500 000 000,—
18.	Bank Poznański, Poznań	60 000 000,—
	Marja Perlińska, Poznań	10 000 000,—
21.	Maciej Koczorowski, Pamiątkowo	44 700 000,—
25.	Marta Neumanowa, Poznań	44 000 000,—
	Tow. Akc. Siew. Poznań	30 000 000,—
29.	Cech Rzeźnicki, Poznań	120 000 000,—
	Opieka nad domami zebr. przez p. Mańczakową	17 000 000,—
7. 3.	Polski Syndykat Węglowy, Poznań	5 000 000,—
15.	Bank Przemysłowców (subwencja), Poznań	1 300 000 000,—
17.	Radoszewski, Poznań	40 000 000,—
	Wydział Powiatowy, Jarocin	70 000 0.0,—
	Tow. Gospodarcze filij Pow. Średzkiego	30 000 000,—
27.	Pozn. Bank Ziemstwa Kredytowego, Poznań	500 000 000,—
	Adwokat Grybski w pewnej sprawie, Poznań	100 000 000,—
	Dr. Pernaczyński, Poznań	30 000 000,—
12. 4.	Zebr. od lokatorów ul. Mickiewicza 21	19 000 000,—
16.	Dr. Jerzykowski, Poznań	50 000 000,—
	Massey, Chyłów	9 500 000,—
	Bank Ludowy Jeżyce, Poznań	10 000 000,—

6. 5.	Komenda Obwodowa, Rokietnica	16,50
	Magistrat miasta Poznania (subwencja)	4,—
16. 5.	Wydział Powiatowy, Jarocin	259,61
	Kasa Miejska za wyd. obiady, Poznań	410,—
4. 6.	Wydział Powiatowy, Środa	87,64
	Bank Przemysłowców (subwencja) Poznań	417,—
6. 6.	Gł. Kasa Miejska, Poznań	598,44
17. 5.	Zw. Centrala Maszyn, Poznań	55,55
	Orkiestra „Gastronomia Zakład VI. Poznań	55,55
31. 7.	Magistrat za obiady, Poznań	403,11
1. 8.	Dutkiewicz i Pięta, Poznań	1,—
5. 8.	Centrala Rolników, Poznań	100,—
11. 8.	Gł. Kasa Miejska za obiady, Poznań	187,68
25. 8.	" " " " " " " "	60,89
14. 10.	Adwokat Grybski w sprawie sądowej Przybyłski	65,—

Dary w gotówce złożone bezpośrednio w Banku Handlowym na „Tanie Kuchnie“.

		mkp.
1922 r.		
15. 12.	p. Marja Mieczkowska, Poznań	1 000,—
19.	Firma Nyka i Pelsuszy, Poznań	100 000,—
21.	Ks. M. Ogińska, Poznań	100 000,—
	N. N. Poznań	10 000,—
	K. Stabrowski, Zalesie	60 000,—
23.	J. Eichstaedt, Poznań	25 000,—
28.	Skarżyńska, Spławie	300 000,—
	Szuldryński, Bolechowo	1 000 000,—
1923 r.		
9. 1.	Kółko Rolnicze, Czarniejewo	40 200,—
16.	A. Grzesiński, Poznań	50 000,—

		mkp.
22.	Kółko Rolnicze Sieraków - - - - -	139 000,-
"	Firma Karol Ribbeck, Poznań - - - - -	1 200 000,-
24.	J. Emin. Ks. Kard. Dalbor - - - - -	400 000,-
25.	J. Czepczyński, Poznań - - - - -	100 000,-
"	F. Sniatyński, Opalenica - - - - -	10 000,-
26.	Bojanowski, Niechlód - - - - -	500 000,-
"	Wielkp. Tow. Wyciągowe, Poznań - - - - -	468 000,-
1. 2.	Ks. Czeszewski, Poznań - - - - -	200 000,-
"	Kółko Rolnicze, Bnin - - - - -	33 000,-
"	Dr. Fr. Chłapowski, Poznań - - - - -	10 000,-
"	Dyr. Samulski, Poznań - - - - -	50 000,-
5.	Kółko Rolnicze, Luboń - - - - -	73 000,-
"	" Kostrzyń - - - - -	90 000,-
"	Zw. Ekonom. Human., Poznań - - - - -	10 000,-
"	Dr. Mieczkowska, Poznań - - - - -	100 000,-
"	L. Morawska, Lubosin - - - - -	100 000,-
"	Firma Ribbeck, Poznań - - - - -	335 000,-
"	Koczorowski, Broniewo - - - - -	266 000,-
14.	Kółko Rolnicze, Lutom - - - - -	5 540,-
15.	" Świerczyn - - - - -	36 000,-
"	Młyn Kutno - - - - -	50 000,-
"	Tow. Aprowizacyjne Miasto Poznań - - - - -	15 000,-
"	Prakseda Starkowa, Poznań - - - - -	100 000,-
"	Maj. Wielkie Siekierki - - - - -	40 900,-
"	Ks. Proboszcz Dzierżkiewicz, Modrze - - - - -	100 000,-
19.	Firma Kałamajski, Poznań - - - - -	300 000,-
20.	Wicepatron p. Ostrowski, Poznań - - - - -	144 000,-
"	Czepczyński, Poznań - - - - -	1 000 000,-
"	Dr. Skarzyńska, Sławie - - - - -	200 000,-
21.	Zbigniew Waligórski, Poznań - - - - -	50 000,-
"	Hr. Żółtowski, Jarogniewice - - - - -	300 000,-
"	Klara Dalska, Zw. Aptek., Poznań - - - - -	13 000,-
"	Mlicka, Obludno - - - - -	30 000,-
"	Mukulowska, Poznań - - - - -	20 000,-
"	Kółko Rolnicze, Wysocko - - - - -	144 000,-
"	Ks. Prałat Stychel, Poznań - - - - -	50 000,-
"	Maj. Uzarzewo - - - - -	120 000,-
"	Kółko Rolnicze, Małe Siekierki - - - - -	10 000,-
27.	Chełkowski, Buchwałd - - - - -	100 000,-
"	Kółko Rolnicze Czacz - - - - -	12 000,-
"	Radca K. Grabowski, Poznań - - - - -	30 000,-
"	Hr. Żółtowska, Czacz - - - - -	150 000,-
"	Dr. Hacia, Poznań - - - - -	1 000 000,-
"	Wojew. Poznańskie, Poznań - - - - -	1 500 000,-
"	Radca Cichowicz, Poznań - - - - -	50 000,-
1. 3.	Szułdrzyński, Bolechowo - - - - -	300 000,-
"	Hr. Kwilecki, Kobelniki - - - - -	100 000,-
"	Polski Bank Handlowy, Poznań - - - - -	450 000,-
"	Zw. Tow. Kupieckich, Poznań - - - - -	854 000,-
"	Dr. B. Chebanowski, Poznań - - - - -	500 000,-
"	Zw. Tow. Kupieckich, Poznań - - - - -	100 000,-
"	Kaczmarek, Poznań - - - - -	25 000,-
"	Kółko Rolnicze, Wysock - - - - -	15 000,-
7. 3.	Hr. Żółtowski, Myszkowo - - - - -	200 000,-
"	N. N. Poznań - - - - -	5 000,-
"	Gmina Głuchowo - - - - -	900,-
"	Dominium Róża - - - - -	250 000,-
"	N. N. Poznań - - - - -	15 000,-
"	A. Marecka, Poznań - - - - -	5 000,-
"	Zw. Ziemianek, Poznań - - - - -	170 000,-
"	Zw. Tow. Kupieckich, Poznań - - - - -	200 000,-
"	St. C., Poznań - - - - -	20 000,-
"	Hurtownia Skór, Poznań - - - - -	1 000 000,-
"	Hurtownia Poznańska - - - - -	803 000,-
2.	Dr. Jerzykowski, Poznań - - - - -	20 000,-
"	Gen. Jaworski, Poznań - - - - -	50 000,-
"	Kościelski, Poznań - - - - -	300 000,-
"	Dr. Chłapowski, Poznań - - - - -	499 000,-
"	Wojew. Poznańskie - - - - -	200 000,-
"	Chłapowski, Rzegocin - - - - -	100 000,-
"	Koltunowicz, Poznań - - - - -	10 000,-
"	Bank Związku Sp., Poznań subwencja - - - - -	500 000,-
"	Kolańska, Poznań - - - - -	2 000,-
"	Kurnatowska, Poznań - - - - -	1 000 000,-

		mkp.
13. 3.	Tabaczyński, Poznań	25 000,—
"	Broekere, Poznań	60 000,—
"	Dr. Nowakowski, Poznań	50 000,—
"	Majętność Budzyn	2 000 000,—
"	N. N. Budzyn	10 000,—
"	Draheim, Poznań	500 000,—
"	Kurnatowska, Poznań	2 050 900,—
"	Akwawit, Poznań	4 700 000,—
"	Kółko Rolnicze, Poznań	100 000,—
15.	Hurtownia Fryzjerska, Poznań	30 000,—
"	N. N. Poznań	29 000,—
"	Związek Poznański	40 000,—
17.	A. Mańkowska, Poznań	200 000,—
20.	Kluge i Jankowiak, Poznań	100 000,—
"	Drukarnia Polska, Poznań	684 500,—
"	L. Budzyński, Poznań	30 000,—
21.	Dr. Mieczkowska, Poznań	500 000,—
"	Kolasńska, Poznań	50 500,—
"	Popiel	1 000 000,—
"	Fabryka Drożdży, Luboń	1 000 000,—
"	Koliniewicz, Poznań	10 000,—
22.	J. Mikołajczak, Poznań	35 000,—
"	J. Sikorski, Poznań	20 000,—
"	Ks. Proboszcz Kosznik	100 000,—
"	Obywatele z Jeżyc, Poznań	69 850,—
"	Goldmann, Poznań	10 000,—
"	Dr. Skarżyńska, Sławie	250 000,—
"	Bank Młynarzy, Poznań	500 000,—
"	C. Potocki, Poznań	50 000,—
"	St. Ciesielski, Poznań	30 000,—
"	Zebr. p. Karpińska, Poznań	1 27 600,—
"	J. Eichstaedt, Poznań	30 000,—
27.	Er. Zaradnik, Poznań	50 000,—
"	Zakład SS. Dobr. Past., Poznań	100 000,—
"	Gen. Raszewski, Poznań	287 020,—
"	Ks. Zmizdiński, Poznań	50 000,—
"	Centrala Spirytusowa, Poznań	1 000 000,—
"	Tadeusz Poprawski, Poznań	30 000,—
"	Mitulska, Poznań	58 000,—
"	St. Dybicki, Poznań	50 000,—
28.	Kółko Rolnicze, Gołecin	13 000,—
"	" " Brody	65 800,—
"	N. N. Poznań	10 000,—
"	Pułk. Sikorski, Poznań	10 000,—
"	Dymarska, Poznań	50 000,—
"	Laskowska, Młynkowo	145 000,—
"	Raszewski, Jasień	100 000,—
"	Kółko Rolnicze, Luboń	25 000,—
"	Szubert, Poznań	100 000,—
"	Obywatele Jeżyc zebrane przez p. Maniewską	413 742,—
1923 r.		
4. 4.	Jańczak, Poznań	85 800,—
"	Walerja Patyk, Poznań	50 000,—
5.	Stablewska, Zalesie	25 000,—
"	Obyw. Jeżyc zebr. przez p. Radc. Panieńską	500 000,—
6.	Zw. Tow. Kupieckich, Poznań	735 000,—
"	Stefanowicz, Poznań	4 000 000,—
"	J. Zabłocki, Poznań	100 000,—
10.	Ks. N. N., Poznań	100 000,—
"	N. N., Poznań	10 000,—
"	Zebrane w Adm. Kurjera Poznańskiego	2 426 000,—
"	Obywatele Jeżyc zebr. przez p. Maniewską	847 915,—
12.	Premjer Sikorski, Poznań	5 000 000,—
"	Kasa Kons. Arcybisk., Poznań	130 000,—
13.	Zofia Kaszyńska, Poznań	10 000,—
"	Dr. Drzażdżyński, Poznań	250 000,—
"	Dyr. Putkowska, Poznań	60 000,—
"	Obywatele Jeżyc zebr. przez p. Maniewską	143 000,—
"	" " Śródmieście zebr. przez p. Dr. Rydlewską	672 000,—
"	Jarczewski, Poznań	500 000,—
"	Bogdan Czapski, Modrze	100 000,—
21.	Ks. Rupiński, Modrze	50 000,—
"	N. N., Modrze	20 000,—
"	Cebernik zebr. na weselu w Bródkach	32 000,—

		mkp
25. 4.	Główna Kasa Miejska za obiady biedn. magistr. I.	1 800 000,—
" "	Obywatele Jeżyc zebr. przez p. Pawłowską	652 750,—
" "	Ks. Dziekan Majer, Poznań	200 000,—
" "	Kolasińska, " "	6 500,—
26. "	Koło Ziemianek " "	1 555 000,—
" "	Stanisław Ratajczak " "	20 000,—
" "	Plewkwiczowa " "	100 000,—
" "	Tow. Akc. Unja, Grudziądz " "	500 000,—
28. "	Frąckowiak, Poznań " "	150 000,—
" "	Związek Sędziów, Poznań " "	500 000,—
" "	Majętność Grabonóg " "	750 000,—
1. 5.	Gł. Kasa Miejska (subwencja) Poznań	7 500 000,—
" "	Jarosz, Poznań " "	100 000,—
" "	Ks. Prałat Stychel, Poznań " "	324 325,—
" "	Kółko Rolnicze, Jagodno " "	30 000,—
2. 5.	Dr Ziotecki, Poznań " "	500 000,—
" "	Zebrane w Kurjerze Poznańskim " "	2 924 500,—
" "	Obywat. Jeżyc przez p. Pawłowską zebrane " "	100 000,—
" "	Pomorzanie, Poznań " "	1 000 000,—
" "	N. N., Poznań " "	10 000,—
" "	Kasa Miejska (subwencja) " "	7 258 200,—
" "	Hurt. Perfumerji, Poznań " "	20 000,—
11. 5.	Sioromski, Poznań " "	1 000 000,—
" "	Dr. Jackowski, Wronczyn " "	100 000,—
" "	Łosow, Gryżyna " "	100 000,—
" "	Zebr. przez p. Gen. B., Poznań " "	30 000,—
12. 5.	Dr. Brzeski, Poznań " "	500 000,—
" "	N. N., Poznań " "	10 000,—
15. 5.	Mukulowska, Poznań " "	100 000,—
" "	Zebr. w Kurjerze Poznańskim, Poznań " "	1 042 000,—
" "	Dr. Węclewski, Poznań " "	500 000,—
" "	N. N., Poznań " "	1 100 000,—
" "	Zebr. w Adm. Dziennika Poznańskiego " "	500 000,—
" "	Taczanowska, Zaskocz " "	50 000,—
" "	Zebr. przez p. Landkowską obyw. Jeżyc. " "	146 300,—
" "	Gł. Kasa Krajowa, Poznań " "	1 000 000,—
19. 5.	Dr. Nowakowski, Poznań " "	50 000,—
" "	N. N., Poznań " "	500 000,—
" "	Firma „Matra“, Poznań " "	100 000,—
23. 5.	Magistrat za obiady biednych magistrackich " "	3 600 000,—
" "	N. N., Poznań " "	10 000,—
" "	Teodorostwo Mikulscy, Poznań " "	1 000 000,—
" "	J. Stan, Poznań " "	10 000,—
" "	Centrala Rolników, Poznań " "	1 000 000,—
1. 10.	Pozn. Bank Ubezpieczeń, Poznań " "	100 000,—
" "	Prezydent Wojciechowski, Poznań " "	2 000 000,—
" "	Ks. Kan. Prądzyński, Poznań " "	1 020 000,—
1923 r		
7. 6.	Kolasińska Weronika, Poznań " "	1 000,—
" "	Drukarnia św. Wojciecha " "	20 000,—
" "	Dr. Rydlewski legat po śp. Grandowskiej " "	200 000,—
8. "	Narodowa Organizacja Kobiet " Poznań	342 800,—
11. "	Obrona Społeczna zebr. na cele tan. kuchni " "	1 000 000,—
" "	Zebrane w Adm. Kurjera Poznańskiego " "	707 000,—
" "	M. Dymnicka, Jarosław " "	300 000,—
" "	Polski Bank Handlowy (subwencja) Poznań " "	450 000,—
" "	Min. Pracy i Opieki Społecznej Warszawa " "	3 000 000,—
12. "	Kółko Rolnicze Gołęcin " "	219 000,—
" "	Magistrat (subwencja) Poznań " "	7 500 000,—
" "	Instytut Ekonom. Humanist. " "	15 000,—
" "	Bank Cukrownictwa " "	1 000 000,—
18. "	Raszewski, Jasien " "	500 000,—
" "	Gimnazjum Bergera, Poznań " "	180 000,—
" "	Ks. Proboszcz Adamski, Łódź " "	2 3390,—
21. "	Szkoła Estkowskiej " Poznań	200 000,—
" "	Mieszkańcy ul. Podgórznej " "	72 000,—
" "	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego " "	1 145 000,—
22. "	Bławat Polski " "	500 000,—
" "	M. Budzyński " "	50 000,—
" "	Gapczyński Firma Balttransport " "	20 000,—
26. "	Kořtunowicz " "	15 000,—
" "	Adam Koszender " "	20 000,—
" "	Baronowa Kopowa " "	50 000,—

		mkp.
2. 7.	Ks. N. N., Poznań	400 000,—
" "	Ks. Maciejewski	10 000,—
" "	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego	502 000,—
" "	Bank Zw. Sp. Zarobk. (subwencja)	3 000 000,—
" "	Sz. E.	50 000,—
4. "	Ks. Tyrakowski	30 000,—
" "	Zw. Tow. Kupieckich	145 000,—
9. "	Augustowa Mieczkowska	1 000 000,—
" "	Wanda Mieczkowska	15 000,—
10. 7.	N. N., Poznań	10 000,—
" "	Chłapowska, Poznań	30 000,—
" "	Bazar Tow. Akc., Poznań	1 000 000,—
" "	Z funduszu A. Żółtowskiego	1 000 000,—
" "	Kółko Rolnicze, Szamotuly	500 000,—
" "	Ossowska, Poznań	200 000,—
" "	Wytwórnia Polsk. Rymarzy i Siodlarzy	50 000,—
18. 7.	Prakseda Starkowa, Poznań	300 000,—
" "	N. N., Poznań	30 000,—
" "	Keszycka, Błociszewo	2 000 000,—
19. 7.	Fabr. Wyr. Ceram. Czubek-Mieczkowski, Poznań	1 000 000,—
" "	Tow. Wytw. Polskiej, Poznań	500 000,—
1. 8.	Dr. Rydlewska, Poznań	66 000,—
4. 7.	Obrona Społeczna zebr. na cele tanich kuchni, Poznań	200 000,—
" "	Ks. Czartoryska, Poznań	800 000,—
" "	Adm. Kurjera Poznańskiego zebrane Poznań	1 601 000,—
7. 7.	N. N., Poznań	50 000,—
14. 7.	Ks. Prałat Majer, Poznań	1 000 000,—
18. 7.	Solidarność, Poznań	240 000,—
" "	Sawińska, Poznań	10 000,—
" "	Dr. Nowakowski, Poznań	500 000,—
23. 7.	Ks. Proboszcz Zieliński, Poznań	150 000,—
" "	Gmina Węglewo ze skarbonki Św. Antoniego	30 000,—
" "	N. N., Poznań	50 000,—
" "	Noskiewiczowa, Poznań	77 400,—
5. 9.	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego, Poznań	5 540 550,—
" "	N. N., Poznań	100 000,—
13. 9.	Zebr. w Adm. Kurjera Pozn., Poznań	1 445 000,—
21. 9.	Dymnicka, Jarosław	700 000,—
22. 9.	Zebr. w Adm. Kurjera Pozn., Poznań	2 185 000,—
28. 9.	Zofja Modzelewska, Poznań	300 000,—
" "	Chojnacki, Poznań	1 000 000,—
1923 r.		
20. 7.	Nyka Posłuszny, Poznań	1 000 000,—
21. 7.	N. N., Poznań	30 000,—
" "	Dr. Nowakowski, Poznań	500 000,—
" "	St. L., Poznań	20 000,—
25. 7.	Prez. Żychliński, Poznań	2 000 000,—
" "	Kasa Konsystorska, Poznań	2 115 000,—
3. 10.	Obrona Społeczna, Poznań	50 000,—
5. 10.	N. N., Poznań	200 000,—
" "	Związek Lekarzy Dentystów, Poznań	350 000,—
" "	Stefanowski, Poznań	250 000,—
" "	Polski Bank Handlowy, (subwencja) Poznań	1 500 000,—
15. 10.	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego, Poznań	7 550 602,—
" "	Magistrat za obiady dla magistr. biednych	15 000 000,—
" "	" " " " " "	20 000 000,—
18. 10.	Dr. Nowakowski, Poznań	500 000,—
19. 10.	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego, Poznań	1 500 000,—
26. 10.	Wąlkowiak, Poznań	50 000,—
" "	Gł. Kasa Miejska za obiady dla mag. biednych	12 480 000,—
" "	N. N., Poznań	500 000,—
2. 11.	Ks. Radoński składka w kościele, Poznań	600 000,—
" "	N. N., Poznań	1 000 000,—
" "	Firma „Astra”, Poznań	1 000 000,—
3. 11.	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego	6 800 000,—
6. 11.	St. E., Poznań	100 000,—
" "	N. N., Poznań	2 000 000,—
" "	N. N., Poznań	500 000,—
7. 11.	Bławat Polski,	2 000 000,—
" "	Brzeski, Poznań	3 000 000,—
" "	K. Św. Marcin, Poznań	5 000 000,—
" "	Personal biura P. K. O. Sieraków	1 000 000,—
" "	Bank Związku (subwencja) Poznań	5 000 000,—

	mkp.
7. 11. Zebr. w Województwie (fundusz dobroczynności)	5 100 000,—
10. 11. St. Studniarcey, Poznań	1 000 000,—
„ Polski Bank Handlowy (subwencja) Poznań	30 000,—
„ Bank Przemysłowców, Poznań	30 000,—
12. 11. Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego	25 940 000,—
„ Wlkp. Fabryka Bielizny, Poznań	1 000 000,—
13. 11. Kazimierz Sokołowski, Poznań	2 000 000,—
„ Marja „	2 000 000,—
„ Marysia „	1 000 000,—
„ Konsyst. Arcybiskupi „	75 000 000,—
„ Jadwiga Hedingerowa „	500 000,—
„ Kazimierz Brownsford „	1 030 000,—
„ Marja „	100 000,—
„ Firma Mikołajczak „	100 000,—
„ N. N. „	1 000 000,—
15. 11. Firma Mikołajczak „	1 000 000,—
„ Skórzeńska „	2 000 000,—
„ St. Kryszewicz „	2 000 000,—
„ Hurtownia Skór „	11 000 000,—
16. 11. N. N. „	3 000 000,—
17. 11. Gł. Kasa Miejska za obiady	7 550 000,—
„ „ „ (subwencja)	7 500 000,—
„ Kasa Konsystorska „	26 820 000,—
„ Ks. Piotrowski zebr. na ślubie, Poznań	3 000 000,—
„ Piątkowska „	250 000,—
„ Zebr. w Adm. Kurjera Poz. „	29 940 865,—
„ Bank Kratochwil i Pernaczyński „	3 000 000,—
21. 11. Hartwig „	12 000 000,—
„ I. R. z pol. Banku Osadniczego „	2 000 000,—
„ St. Cichorzewski „	3 100 000,—
„ Prof. Szkoły Budowlanej „	45 000 000,—
24. 11. Państwo Przybyłscy (wrecz. p. Dolatkowskiej), Poznań	5 000 000,—
„ N. N. wręczone p. Dolatkowskiej, Poznań	11 000 000,—
„ Akredytywa dar Banku Handlowego, Poznań	100 000 000,—
„ Gł. Kasa Miejska za obiady „	7 730 000,—
„ Profesorowie Szkoły Budowlanej „	83 500 000,—
„ Bank Związku Sp. Zarobkowych (subwencja), Poznań	20 000 000,—
30. 11. Dr. Roman May, Poznań	20 000 000,—
„ Dr. Nowakowski, Poznań „	2 000 000,—
„ N. N., Poznań „	300 000,—
„ Zjedn. Producentów Rolnych, Poznań	10 000 000,—
„ Palacz, Poznań „	1 250 000,—
1. 12. Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego, Poznań	13 500 000,—
3. 12. Uczniowie Szkoły Budowl. za obiady, Poznań	20 000 000,—
„ Profesorowie Szkoły Budowl. za obiady, Poznań	15 300 000,—
„ Gł. Kasa Miejska za obiady, Poznań „	30 660 000,—
6. 12. W. K., Poznań „	1 000 000,—
„ Uczniowie Szkoły Budowl. za obiady, Poznań	17 500 000,—
7. 12. Księżna Drucko-Lubecka, Poznań	4 000 000,—
„ Baron Nolten, Poznań „	1 000 000,—
„ N. N., Poznań „	1 000 000,—
„ Hozakowski, Poznań „	500 000,—
„ Lokatorzy domu Jasna 8, Poznań	2 200 000,—
„ Ks. Dr. N. N., Poznań „	6 000 000,—
11. 12. Chłapowska, Rzegocin „	10 000 000,—
„ Dyr. Kozierowski, Poznań „	20 000 000,—
„ Gł. Kasa Miejska za obiady, Poznań	100 000 000,—
„ Gł. Kasa Miejska subwencja, Poznań	7 500 000,—
„ Uczniowie Szkoły Budowl. za obiady, Poznań	15 000 000,—
13. 12. Stefanowicz, Poznań „	1 000 000,—
„ N. N., Poznań „	1 000 000,—
„ Ks. Proboszcz, Węglewo „	1 900 000,—
„ Turno, Objezierze „	10 000 000,—
„ Ks. Proboszcz Gibasiewicz, Poznań	250 000,—
„ Wydz. Powiatowy, Szamotuły „	375 000 000,—
„ Rada Szuldrzyński, Poznań „	20 000 000,—
„ Zebr. w Powiecie Wrzesińskim „	141 235 000,—
„ Lokatorowie Mickiewicza 24 i 36, Poznań	6 130 000,—
14. 12. Gospodarze z Pamiętkowa „	3 150 000,—
„ Gł. Kasa Miejska za obiady, Poznań	46 980 000,—
17. 12. Prof. Szkoły Budowl., Poznań „	8 464 500,—
„ Wincenty Lutosławski, Poznań „	2 500 000,—
„ Kasa Arcybiskupia, Poznań „	125 000 000,—
„ Uczniowie Szkoły Budowl., Poznań „	10 000 000,—

		mkp.
6. 2.	N. N., Poznań	5 000 000,—
"	Lokatorzy, ul. Jasna 14, Poznań	14 000 000,—
8. 2.	Bieczynski, Poznań	20 000 000,—
"	Prez. Sądu Okręgowego pewnej sprawie sądowej, Poznań	50 000 000,—
"	Stefanowicz, Poznań	5 000 000,—
"	Lokatorzy domu ul. Mickiewicza 34 i 36, Poznań	35 000 000,—
"	Ks. Kan. Hozakowski, Poznań	820 000,—
"	Zielińska, Parzęczewo	500 000,—
"	Fund, Popówko	30 000 000,—
"	Bilko, Poznań	5 000 000,—
"	Czapski, Poznań	5 000 000,—
"	Stow. Młodzieży Chrześc. przy Katedrze	100 000 000,—
"	Sroczyński, Poznań	2 000 000,—
"	Hr. W. Szoldrski, Poznań	50 000 000,—
"	Ks. Prałat Adamski, Poznań	200 000 000,—
11. 2.	Lokatorzy ul. Mickiewicza 24, Poznań	10 550 000,—
"	Prezes Sądu Okr. w pewnej sprawie, Poznań	10 000 000,—
14. 2.	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego, Poznań	513 850 000,—
"	Lokatorzy ul. Jasnej nr. 4 i 5, Poznań	55 100 000,—
"	Marja Dymińska, Poznań	10 000 000,—
"	Instytut Psychologiczny, Poznań	12 300,—
"	Urzednicy Polsk. Banku Handlowego, Poznań	144 000 000,—
"	Prezes Sądu Okr. w pewnej sprawie, Poznań	26 000 000,—
19. 2.	N. N., Poznań	20 000 000,—
"	Profesorowie Szkoły Budowl., Poznań	56 000 000,—
"	Uczniowie Szkoły Budowl. za obiady, Poznań	297 500 000,—
"	Lokatorzy ul. Mickiewicza 24, Poznań	6 500 000,—
"	Gł. Kasa Miejska, Poznań	7 500 000,—
"	Lokatorzy ul. Mickiewicza 21 i 36, Poznań	20 000 000,—
21. 2.	Prezes Sądu Okr. w pewnej sprawie, Poznań	3 000 000,—
"	" " " " " "	30 000 000,—
"	N. N., Poznań " " " " " "	6 000 000,—
"	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego, Poznań	730 364 000,—
25. 2.	Prezes Sądu Okr. w pewnej sprawie, Poznań	20 000 000,—
"	" " " " " "	15 000 000,—
"	Grono Akademików, Poznań	10 000 000,—
"	Jewasiński, Poznań	4 932 000,—
"	Ks. Kan. Zborowski, Poznań	9 571 000,—
"	" " Hozakowski, Poznań	605 000,—
"	Bank Vesta, Poznań	100 000 000,—
"	Walterowa Marja, Poznań	150 000 000,—
"	Chrzanowscy, Lubatówko	40 000 000,—
27. 2.	Obrona Społeczna zebr. na T. Kuchnie	210 000 000,—
"	Dr. Hoppe, Poznań	9 300 000,—
"	Kleberg, Poznań	10 000 000,—
"	Wegnerowa, Poznań	10 000 000,—
"	Schmidt, Poznań	1 000 000,—
"	Gniatczyńska, Poznań	2 000 000,—
"	Kaczmarek, Poznań	5 000 000,—
"	Brzozowska, Poznań	10 000 000,—
"	Bęgalowa, Poznań	4 000 000,—
"	N. N., Poznań	4 000 000,—
29. 2.	Gł. Kasa Miejska za obiady, Poznań	659 800 000,—
1. 3.	Dr. Nowakowski, Poznań	30 000 000,—
"	Obrona Społeczna zebr. na T. Kuchnie, Poznań	500 000 000,—
3. 3.	Dr. Hącia, Poznań	600 000 000,—
"	N. N., Poznań	5 000 000,—
4. 3.	Bank Pozn. Ziemstwa Kredytowego, Poznań	100 000 000,—
"	Zebr. w Adm. Kurjera Poznańskiego	180 000 000,—
"	Uczniowie Szkoły Budowl. za obiady, Poznań	47 000 000,—
"	" " " " " "	170 000 000,—
"	Firma Ryster, Poznań	75 000 000,—
8. 3.	Hr. W. Szoldrski, Zydowo	11 623 000,—
"	Ząbski, Łęczycza	10 000 000,—
"	Tow. Muzyczne „Lutnia”, Poznań	25 000 000,—
"	Lokatorzy domu ul. Jasna 11, Poznań	15 000 000,—
"	Personal firmy „Bławat Polski”, Poznań	226 750 000,—
"	Zarząd firmy „Bławat Polski”, Poznań	273 250 000,—
"	Polski Bank Handl. subwencja, Poznań	300 500 000,—
0. 3.	Gł. Kasa Miejska (subwencja), Poznań	7 500 000,—
"	Lokatorzy domu ul. Mickiewicza 34 i 36, Poznań	57 050 000,—
"	Uczn. Szkoły Budowl. za obiady, Poznań	71 500 000,—
12. 3.	Straż Narodowa zebr. na cele T. Kuchni, Poznań	45 000 000,—
"	Uczn. Szkoły Budowl. za obiady, Poznań	125 000 000,—

Dary w gotówce złożone na cele „Tanich Kuchen” w Banku Zw. Sp. Zarobk. Poznań.

1923 r.		mkp.
23. 12.	Parafia Gozdowska, Gozdowo	3 000 000,—
„	Urzedn. Banku Poznańskiego, Poznań	51 640 000,—
1924 r.		
22. 1.	Straż Narodowa zebr. na cele „Tanich Kuchen”	340 000 000,—
7. 1.	Dyr. Płociński, Poznań	15 000 000,—
„	„ Andrzejewski, Poznań	10 000 000,—
„	Dr. English, Poznań	10 000 000,—
„	Departament Prezydjalny (subwencja) B-k. Zw.	1 000 000 000,—
5. 2.	J. Michalski, Poznań	28 000,—
„	Departament Prezydjalny (subwencja) B-k. Zw.	1 000 000 000,—
24. 3.	Bank „Pożyczkowy, Poznań-Łazarz	1 000 000 000,—
27. 3.	Bank Zjednoczenia, Poznań	15 000 000,—
„	Dyr. Zbąski, Poznań	150 000 000,—
28. 3.	Bank Kwilecki i Potocki, Poznań	100 000 000,—
„	Bank Wielkopolski, Poznań	300 000 000,—
3. 4.	Bank Centralny, Poznań	10 000 000,—
8. 4.	Komunalny Bank Kredytowy, Poznań	150 000 000,—
25. 4.	Dep. Prezyd. Banku Związku (subwencja)	900 000 000,—
		1 000 000 000,—

Dary w gotówce złożone na cele „Tanich Kuchen” w Banku Ziemian, w Poznaniu.

1922 r.		mkp.
5. 12.	Mieczkowska Marja, Poznań	1 000,—
1923 r.		
14. 1.	Dyr. Zakrzewski, Poznań	50 000,—
15. 12.	Chłapowska, Kopaszew	50 000,—
„	Boberska Helena, Poznań	2 000 000,—
2. 3.	Dyr. Zakrzewski, Poznań	20 000,—
„	Dyr. Dziembowski, Poznań	50 000,—
„	Boberska Helena, Poznań	100 000,—
28. 3.	Dyr. Zakrzewski, Poznań	40 000,—
3. 3.	Pozn. Bank Ziemian, Poznań	50 000,—
5. 4.	N. N., Poznań	400 000,—
17. 5.	Dyr. Zakrzewski, Poznań	50 000,—
26. 7.	„Warta” Tow. Akc. Pozn	100 000,—
„	Dyr. Zakrzewski, Poznań	1 000 000,—
18. 9.	Dyr. Zakrzewski, Poznań	1 000 000,—
15. 10.	Dyr. Zakrzewski, Poznań	3 000 000,—
19. 10.	Mitobędzki, Poznań	1 000 000,—
„	Dyr. Zakrzewski, Poznań	1 000 000,—
7. 12.	Kosiński, Koszuty	5 000 000,—
1924 r.		
2. 1.	Dyr. Zakrzewski, Poznań	1 000 000,—
„	Cybichowska, Poznań	15 000 000,—
„	Stabrowska Gabriela-Irena, Poznań	10 000 000,—
4. 2.	Dyr. Boberski, Poznań	2 000 000,—
„	Dyr. Zakrzewski, Poznań	20 000 000,—
„	Urzedn. Pozn. Banku Ziemian, Poznań	15 000 000,—
„	Czarnecka, Poznań	20 000 000,—
11. 3.	Centr. Tow. Gospodarcze z pol. Kom. w Wolszt.	10 000 000,—
13. 3.	Dr. Jackowski, Wronczyn	200 000 000,—
		5 000 000,—

Dary w gotówce złożone w P. K. O.

1924 r.		
9. 2.	Bank Rolniczy, Lwówek	599 373,—
4. 3.	Dr. Jan Kowalski Poznań	709 500,—
27. 3.	Bank Młynarzy, Poznań	300 000 000,—
29. 3.	Bank Ziemian, Poznań	200 000 000,—
„	Dyr. Karol Bienkowski, Poznań	20 000 000,—
„	Bank Cukrownictwa, Poznań	2 250 000 000,—
1. 4.	Bank Franc. Belgijski, Poznań	50 000 000,—
2. 4.	Urzednicy P. K. O. Poznań	80 330 000,—

3. 4.	Urzednicy P. K. O. Poznań	-	-	-	-	-	-	-	-	mkp.
15. 4.	Bank Francusko - Belgijski, Poznań	-	-	-	-	-	-	-	-	215 170 000,—
28. 4.	Bank Ziemian, Poznań	-	-	-	-	-	-	-	-	50 000 000,—
20. 4.	" " "	-	-	-	-	-	-	-	-	100 000 000,—
		-	-	-	-	-	-	-	-	100 000 000,—
30. 4.	Bank Francusko - Belgijski, Poznań	-	-	-	-	-	-	-	-	złotych
		-	-	-	-	-	-	-	-	28,—

Dary w naturaljach:

1923 r.										
3. 2.	Młyn Ziemiański, Poznań	-	-	-	-	20 ctn. maki żytniej.				
1. 3.	Herrmannmühlen, Poznań	-	-	-	-	20 " " pszennej.				
24. 1.	D. M. Levy, Inowrocław	-	-	-	-	1.90 ctn. cukru.				
"	Rakowicz i S-ka, Poznań	-	-	-	-	2 ctn. grochu.				
"	Durski, Poznań	-	-	-	-	1 ctn. łoju				
"	Hr. Miączyński, Będlewo	-	-	-	-	25 ctn. ziemn., 1,50 ctn. maki pszennej,				
"	Pluciński, Trzebaw	-	-	-	-	1,50 grochu, 1,50 ctn. kaszy jęczm.				
"	" " " gmina	-	-	-	-	19 ctn. ziemn., 1 ctn. jęczm., 0,45 żyta,				
"	" " " majętn.	-	-	-	-	1 ctn. kapusty w głowach.				
"	Kółko Rolnicze, Stęszew	-	-	-	-	12 ctn. ziemn., 1 ctn. żyta.				
"	" " " "	-	-	-	-	15 ctn. ziemniaków, 1,50 ctn. żyta.				
29. 1.	" " " "	-	-	-	-	10,50 ctn. ziemniaków, 1,92 ctn. jęcz-				
"	" " " "	-	-	-	-	mienia, 2 ctn. brukwi.				
"	" " " "	-	-	-	-	10 ctn. ziemniaków, 0,11 maki żytniej,				
"	" " " "	-	-	-	-	0,91 żyta, 2 ctn. brukwi, 1 ctn. buraków,				
"	" " " "	-	-	-	-	6 ctn. ziemn., maki żytniej 0,66, kaszy				
"	" " " "	-	-	-	-	jęczmiennej 0,24, żyta 1.				
"	" " " "	-	-	-	-	30 ctn. ziemn., 0,43 maki żytn. 0,07 ka-				
"	" " " "	-	-	-	-	szy jęczm., 1 ctn. buraków, 0,15 fasoli.				
"	" " " "	-	-	-	-	6 ctn. ziemniaków, 3 ctn. brukwi.				
"	" " " "	-	-	-	-	29 ctn. ziemn., maki żytniej 0,25, jęcz-				
"	" " " "	-	-	-	-	mienia 0,20, pszenicy 1 ctn., żyta 3,25,				
30. 1.	Chłapowska, Rzegocin	-	-	-	-	marchwi 4 ctn.				
3. 2.	Stabrowski, Poznań	-	-	-	-	2,40 ctn. kapusty w głowach.				
30. 1.	Kółko Rolnicze, Krajowo	-	-	-	-	2,30 ctn. brukwi.				
"	Domininium, Ottowo	-	-	-	-	1 beczka kapusty kiszzonej.				
"	" " " "	-	-	-	-	17 ctn. ziemniaków.				
"	Cabański, Poznań	-	-	-	-	5 ctn. ziemn. 2 ctn. kap. w gł. 2 ctn.				
8. 2.	Kółko Rolnicze, Poniec	-	-	-	-	brukwi, 1 ctn. marchwi.				
"	" " " "	-	-	-	-	1 ctn. wątrobianki.				
"	Jankowski, Dworzysko	-	-	-	-	18 ctn. ziemniaków, 0,15 maki żytniej,				
"	Niegolewski, Niegolewo	-	-	-	-	0,25 żyta, 4 ctn. brukwi, 0,30 fasoli,				
"	Kółko Rolnicze, Górczyn	-	-	-	-	2 ctn. marchwi.				
19. 2.	Auerbach, Poznań	-	-	-	-	10 ctn. ziemniaków.				
21. 2.	Łukowski i S-ka, Poznań	-	-	-	-	25 ctn. ziemniaków.				
"	Soński, Poznań	-	-	-	-	36 ctn. ziemn., 0,25 maki żytn., 10 ctn.				
23. 2.	Rzyski, Kraplewo	-	-	-	-	brukwi. 11 ctn. buraków, 0,25 włoszcz.				
21. 3.	Gmina Fabjanowo	-	-	-	-	0,15 ctn. kaszy jęczmiennej.				
23. 1.	Dr. Skarzyńska, Spławce	-	-	-	-	3 ctn. maki żytniej.				
6. 2.	Ludzie domini. W. Siekierki	-	-	-	-	1 beczka kapusty kiszzonej.				
30. 2.	Dominium Zakrzewo	-	-	-	-	21 ctn. ziemniaków.				
"	Paetz, Poznań	-	-	-	-	16 " " "				
7. 3.	Dr. Namysł, Poznań	-	-	-	-	15 " " " 1 ctn. grochu.				
13. 3.	Palacz, Wielkie	-	-	-	-	40 " " "				
5. 3.	Kółko Rolnicze, Duch. Górka	-	-	-	-	10 " " " 15 ctn. marchwi				
23. 2.	Wojniowicz, Poznań	-	-	-	-	1,3 m. drzewa.				
28. 2.	Soński, Poznań	-	-	-	-	1 beczka śledzi.				
8. 3.	Parafianie, Głuszyna	-	-	-	-	17 ctn. ziemn., 0,09 ctn. łoju, 0,06 ctn.				
"	" " " " Gluchowo	-	-	-	-	słoniny.				
6. 3.	Fengler, Piątkowo	-	-	-	-	0,05 1/2 ctn. masła, 0,01 1/2 słoniny.				
7. 3.	Dr. Głabisz, Szreniawa	-	-	-	-	1 ctn. grochu, 1 ctn. kaszy jęczmiennej.				
15. 2.	Kółko Rolnicze, Glinno	-	-	-	-	1 ctn. owocu suszonego.				
10. 2.	" " " " Chojnice	-	-	-	-	10 ctn. ziemn., 24 ctn. jęczm.				
"	" " " " Łagiewniki	-	-	-	-	32,50 ziemn., 1 ctn. żyta.				
"	" " " " Suchy-Las	-	-	-	-	1 ctn. brukwi, 1 ctn. buraków, 0,75				
10. 3.	" " " " Modrze	-	-	-	-	włoszczyzny.				
52. 3.	Hurtownia Związkowa, Poznań	-	-	-	-	11 ctn. marchwi.				
9	Skrzydlewski, Mrowino	-	-	-	-	20 ctn. ziemniaków.				
1. 3.	Wojsk. Stow. Poznań	-	-	-	-	20 " " " 0,50 brukwi.				
1. 3.	Gospodarze, Plewiska	-	-	-	-	2 " " " 0,50 " "				
		-	-	-	-	172 ctn. ziemn., 0,70 grochu, 0,25 kaszy				
		-	-	-	-	jęczm., 7,50 jęczmienia, 1 ctn. pszenicy,				
		-	-	-	-	13,50 żyta. 0,17 masła. 0,04 słoniny.				
		-	-	-	-	2 beczki kapusty kiszzonej.				
		-	-	-	-	20 ctn. ziemniaków, 7 ctn. kaszy jęczm.				
		-	-	-	-	0,50 ctn. kaszy jęczmiennej.				
		-	-	-	-	29 ctn. ziemniaków, 3 ctn. jęczmienia,				
		-	-	-	-	5,50 ctn. żyta.				

10. 3.	Radoński, Koc. Górka	-	-	-	20 ctn. ziemniaków.
"	Kółko Rolnicze, Poniec	-	-	-	4 ctn. ziemn., 1,10 ctn. mąki żytniej, 0,35 ctn. brukwi.
9. 3.	"	-	-	-	40 ctn. ziemn., 2 ctn. żyta.
13. 3.	M. Karpiński, Gluchowo	-	-	-	22 " "
"	Baumgart, Gluchowo	-	-	-	2 " "
"	Kółko Rolnicze, Poznań	-	-	-	25 ctn. ziemn., 1 ctn. kaszy jęczm., 2,10 jęczm.; 2,90 żyta, 5 ctn. brukwi.
15. 3.	Sarrazin, Tulce	-	-	-	15 ctn. marchwi.
18. 3.	Szymański, Poznań	-	-	-	5 ctn. ziemniaków, 1 ctn. mąki żytniej.
15. 3.	Dyr. Niedbał, Sokółowo	-	-	-	25 ctn. ziemniaków.
2. 3.	Kółko Rolnicze, Konarszewo	-	-	-	28 ctn. ziemniaków, 0,10 mąki żytniej, 0,25 grochu, 0,75 kaszy jęczm., 3 ctn. jęczmienia, 6 ctn. żyta, 4 ctn. brukwi.
15. 3.	Majętność Komorze	-	-	-	10 ctn. ziemniaków, 1 ctn. pszenicy, 0,03 ¹ / ₂ ctn. słoniny.
"	" Smielów	-	-	-	10 ctn. ziemniaków, 1,75 ctn. kaszy jęczmiennej, 0,25 mięsa.
2. 3.	Jordan, Chomęcice	-	-	-	5 ctn. ziemn., 1 ctn. jęczmienia.
"	Czyż, Górczyn	-	-	-	0,12 ctn. mąki żytniej.
"	Sikorski, Poznań	-	-	-	0,52 " "
22. 3.	Zimmer, Poznań	-	-	-	15 skrzynek sielawek.
15. 3.	Dr. Bąjoński Poznań	-	-	-	12 ctn. ziemniaków.
"	Asch i Söhne, Poznań	-	-	-	0,50 ctn. sody.
26. 3.	Potworowski, Gola	-	-	-	200 ctn. ziemn., 1,90 ctn. cukru.
"	Druk Św. Wojc., Poznań	-	-	-	25 ctn. ziemniaków.
"	Kółko Rolnicze, Bytów	-	-	-	11 ctn. ziemn., 1,25 mąki żytn. 0,50 ctn. grochu, 1,20 kaszy jęczmiennej.
22. 3.	Turno, Słomowo	-	-	-	53 ctn. kapusty w głowach.
26. 3.	Płocieniak, Twardowo	-	-	-	25 ctn. ziemniaków.
28. 3.	Hr. Myeieński,	-	-	-	3,50 ctn. mąki żytniej.
"	Suwaliński, Poznań	-	-	-	1,20 ctn. grochu, 5 ctn. cebuli.
17. 4.	Półczyński, Parkowo	-	-	-	90 ctn. ziemniaków, 4,40 mąki żytniej. 2,90 ctn. grochu, 0,85 kaszy jęczmiennej, 0,32 ctn. pszenicy, 1,50 ctn. buraków, 0,40 cebuli.
5. 5.	Malczewska, Jaworowo	-	-	-	5 ctn. jęczmienia.
5. 4.	Zychliński, Uzarzewo	-	-	-	25 ctn. ziemniaków, 245 ctn. jarzyny.
18. 3.	Banachowicz, Poznań	-	-	-	0,30 ctn. jagiel.
22. 4.	Hurtownia Związk., Poznań	-	-	-	10 ctn. kaszy jęczm., 7 ctn. kapusty kiszzonej, 10 beczek śledzi, 3,60 ctn. kakao.
21. 3.	Alimentarja Poznań	-	-	-	2 ctn. cykorji, 0,50 ctn. marmelady.
"	Kantorowicz "	-	-	-	0,01 herbaty.
"	Alimentarja "	-	-	-	2 beczki śledzi, 1,95 kakao. 2,— cykorji, 2 ctn. marmelady, 1 ctn. ryżu, 3,20 kawy, 200 paczek proszku do prania, 1 skrzynka mydła, 979 paczek krochmalu, 85 pacz. Ultra-Maryny, 54 paczki Gesellta.
20. 4.	Związek Cukrown. Poznań	-	-	-	2 ctn. cukru.
"	Hurt. Sp. Spoż, "	-	-	-	2,92 kaszy jęczm., 6 ctn. marmelady, 8,10 kawy.
25. 4.	Kółko włośc., Ostroróg	-	-	-	0,25 łoju.
26. 4.	Michałkiewicz, Poznań	-	-	-	0,20 cukru.
"	Mikołajewski	-	-	-	2 ctn. mięsa.
5. 5.	Kółko Rolnicze, Ceraadz. Kośc.	-	-	-	14 ctn. ziemn., 1,30 mąki żytn. 0,30 cukru, 5 ctn. żyta, 0,25 fasoli.
"	Soiński, Poznań	-	-	-	2 ctn. owoców suszonego.
26. 3.	Bank Mlyn. Poznań	-	-	-	1,50 mąki pszen., 1,50 kaszy jęczm., 0,25 mąki żytn., 5,50 żyta.
28. 3.	Kółko Rolnicze, Gołczewo	-	-	-	4,20 ziemn., 0,50 mąki żytniej.
10. 4.	Gosp. Pakuła, Ceraadz-Dolny	-	-	-	10 ctn. węgla.
3. 5.	Przybył, Poznań	-	-	-	10 ctn. ziemn., 10 ctn. jarzyny.
13. 5.	Fenrychowa, Przybroda	-	-	-	1,80 kaszy jęczm.
15. 5.	Druk Św. Wojciecha, Poznań	-	-	-	70 ctn. ziemn., 4 ctn. jarzyny.
16. 5.	Obrebówicz, Skórzewo	-	-	-	1 ctn. owoców suszonego.
"	Soiński, Poznań	-	-	-	30 ctn. jarzyny.
"	Dominium, Duszniki	-	-	-	1,3 m. drzewa.
17. 5.	Paetz, Poznań	-	-	-	10 ctn. węgla.
"	Hartwig, Poznań	-	-	-	0,10 łoju.
"	Przybyla, Poznań	-	-	-	2 ctn. mąki żytn., 2 ctn. mąki pszennej.
12. 6.	Tow. Akc. Przechowo	-	-	-	0,50 kaszy jęczm.
12. 6.	Alimentarja. Przechowo	-	-	-	0,60 cykorji, 1,60 kawy, 1 ctn. powideł.
12. 6.	Szlagowska, Perkowo	-	-	-	0,30 mąki żytn., 0,90 kaszy jęczm.
"	Majętność, Pawłowice	-	-	-	6 ctn. mąki żytn., 6 ctn. mąki pszen. 4 ctn. kaszy jęczm.
12. 10.	Alimentarja, Poznań	-	-	-	0,40 kawa, 10 koszy fig.
"	Jezierski "	-	-	-	0,24 tłuszczu.
"	Soiński "	-	-	-	0,50 owoców susz.
"	Cukrownia, Gniezno	-	-	-	2 ctn. cukru.

13. 5.	Widermański, Poznań	-	-	-	-	0,60 owoc szusz., 0,70 makaronu.
25. 11.	Majętność, Przybroda	-	-	-	-	13 ctn. jarzyny, 2 ctn. grochu.
"	Hr. Żółtowski, Nekla	-	-	-	-	15 ctn. ziemn., 11 ctn. jarzyny.
"	Witkowski, Kobelniki	-	-	-	-	5 ctn. ziemn.
"	Chłapowski, Stawiany	-	-	-	-	5 ctn. ziemn., 1 ctn. jarzyny.
"	Schmitkowski, Poznań	-	-	-	-	4 ctn. ziemn.
"	Majętność, Rogalin	-	-	-	-	23,50 ziemn., 4,60 jarzyny, 1 ctn. żyta, 1 ctn. jęczm.
"	Mikołajewski, Poznań	-	-	-	-	0,16 tłuszczu.
"	Paetz, Poznań	-	-	-	-	1 m 3. drzewa.
"	Majętność, Piotrowo	-	-	-	-	10 ctn. ziemn., 3 ctn. jarzyny.
"	" Wargowo	-	-	-	-	6 ctn. ziemn.
"	" " "	-	-	-	-	4 " "
"	" Trzebaw	-	-	-	-	34 ctn. ziemn., 3 ctn. żyta.
"	Gmina, Kicin	-	-	-	-	10,50 ziemn., 1 ctn. jarzyny, 0,30 maki żytn., 0,07 kaszy jęczm., 0,45 żyta.
20. 11.	Kółko Rolnicze, Tomice	-	-	-	-	32 ctn. ziemn., 2 ctn. jarzyny, 0,75 maki żytn. 0,06 grochu, 0,20 maki pszen.
"	Gmina, Junikowo	-	-	-	-	11 ctn. ziemn., 2 ctn. jarzyny.
"	N. N., Jankowice	-	-	-	-	37 ctn. ziemn.
22. 11.	Powiat Pleszew	-	-	-	-	200 ctn. ziemn.
"	Potworowski, Gola	-	-	-	-	345 ctn. ziemn.
"	Kozie-Głowy	-	-	-	-	11 ctn. ziemn., 6,45 jarzyny.
25. 11.	Kółko Rolnicze, Pamiątkowo	-	-	-	-	100 ctn. ziemn. 40. 85 żyta.
"	" " Marcinkowo	-	-	-	-	13 ctn. jarzyny, 6 ctn. maki żytniej. 6 ctn. grochu, 6 ctn. kaszy.
"	Paul, Poznań	-	-	-	-	1/3 becz. kapusty kisz.
"	Fragunkiewicz, Poznań	-	-	-	-	0,01 1/3 tłuszczu.
27. 11.	Powiat. Czarnkowo	-	-	-	-	285 ctn. ziemn.
20. 11.	Bank Ziemian, Poznań,	-	-	-	-	183 ctn. węgla.
30. 11.	Bayer, Mur. Goślina	-	-	-	-	0,30 tłuszczu.
"	Turno, Słomowo	-	-	-	-	310 ctn. ziemn., 20 ctn. jarzyny, 6 ctn. grochu, 5 ctn. kaszy.
30. 11.	Dowb. Muśnicki, Lusowo	-	-	-	-	5 ctn. ziemn. 2 ctn. jarzyny, 1 ctn. żyta, 1 ctn. jęczm.
"	Turno, Objezierze	-	-	-	-	1 becz. kap. kisz.
6. 12.	Dr. Gładysz, Młynkowo	-	-	-	-	5 ctn. jarzyny.
"	Powiat Września	-	-	-	-	206 ziemn., 56 ctn. jarzyny, 0,28 maki żytn., 0,40 fasoli, 0,05 kaszy jęczm.
"	" Kępho	-	-	-	-	200 ctn. ziemn. 43 ctn. jarzyny.
"	Kurnatowski, Pożarowo	-	-	-	-	297 ctn. ziemn.
"	Powiat Środa	-	-	-	-	200 ctn. ziemn.
"	" " "	-	-	-	-	113 ziemn., 26 ctn. jarzyny, 6. — grochu, 150 fasoli, 5 ctn. kaszy.
"	Obwód Mosina	-	-	-	-	214 ctn. ziemn.
"	Kwilecki i Potocki, Poznań	-	-	-	-	100 ctn. ziemn.
"	Powiat Międzychód	-	-	-	-	300 ctn. ziemn.
"	Kółko Rolnicze, Cerańd. kość.	-	-	-	-	0,02 tłuszczu, 15 ctn. ziemn. 15 ctn. jarzyny, 722 ctn. maki żytn. 0,50 ctn. grochu, 182 ctn. kaszy, 0,48 maki pszen.
"	Majątek, Koninek	-	-	-	-	2 ctn. chleba. 10 ctn. jarzyny. 2 3/4 3/4
"	Kółko Rolnicze, Bytyń	-	-	-	-	4 ctn. jarzyny, 755 ctn. maki żytniej, 550 ctn. grochu. 260 ctn. kaszy.
"	Komisarjat Obw., Kórnik	-	-	-	-	40 ctn. ziemn. 70 ctn. jarzyny. 0,50 gro- cha, 0,20 fasoli, 0,20 kaszy.
"	Majętność. Kazanie	-	-	-	-	0,50 ctn. grochu.
"	" Gołecin	-	-	-	-	0,47 ctn. kaszy.
"	Połczyński, Poznań	-	-	-	-	0,15 ctn. tłuszczu.
"	Kurnatowski, Pożarowo	-	-	-	-	8 m 3. drzewa.
"	N. N., Poznań	-	-	-	-	0,05 ctn. maki żytn.
"	Gajewski, Poznań	-	-	-	-	0,05 ctn. tłuszczu.
"	Starostwo Kościan	-	-	-	-	100 ziemn. 25 ctn. jarzyny, 0,70 grochu, 0,20 kaszy, 5 ctn. jęczmienia.
"	Damasławek obwód	-	-	-	-	166 ctn. ziemn., 150 jarzyny, 180 żyta, 257 jęczmienia.
"	Obwód Mosina	-	-	-	-	300 ctn. ziemn.
"	Syll. Lewandowicz, Poznań	-	-	-	-	0,50 tłuszczu.
"	Ks. Wolniowicz, Słupca	-	-	-	-	33,50 ctn. żyta.
"	N. N., Sulęcinek	-	-	-	-	297,60 ctn. żyta.
"	Dominum. Wierzenice	-	-	-	-	19 ctn. ziemn. 16 ctn. żyta, 750 jęczm.
"	" Modrze	-	-	-	-	10 ctn. jarzyny.
6. 12.	Szwartkowa, Niewierz	-	-	-	-	0,50 maki żytn., 1 ctn. grochu.
"	Pluciński, Trzebaw	-	-	-	-	1,50 ctn. ziemn., 1,50 jarzyny, 4,30 żyta, 1,50 jęczm. 16,50 ctn. maki pszennej.
"	" Lussówek	-	-	-	-	5 ctn. maki żytn.
"	Kółko Rolnicze, Konarzewo	-	-	-	-	16 ctn. żyta., 63 ziemn.
"	Powiat, Krotoszyn	-	-	-	-	100 ctn. żyta.
"	Gorzkiewicz, Poznań	-	-	-	-	0,10 ctn. maki żytn., 0,10 ctn. maki psz.
"	Dr. Szymański, Poznań	-	-	-	-	5 ctn. ziemn.

30. 12.	Hoffman, Poznań	-	-	-	3 m ³ drzewa.
"	Kubowicz, Kościan	-	-	-	1 ctn. mąki pszen., 1 ctn. kaszy.
"	Cukrownia	-	-	-	2 ctn. cukru.
"	Majętność Lussówko	-	-	-	21,10 żyta.
15. 1.	Koczorowski, Pamiątkowo	-	-	-	1,50 ryb.
5. 2.	Bank Cukr., Poznań	-	-	-	2 ctn. cukru.
"	Związek Cukr. Poznań	-	-	-	2 ctn. cukru.
"	Cukrownia, Gostyń	-	-	-	4 ctn. cukru.
"	" Witaszyce	-	-	-	2 ctn. cukru.
"	Górnośl. T. W., Poznań	-	-	-	5 ctn. węgla, 1/2 m ³ drzewa, 10 ctn. torfu.
16. 2.	Bracia Winnicy	-	-	-	1,59 kaszy.
"	Rolnik, Wągrówiec	-	-	-	1,50 grochu, 2,50 jęczmienia.
"	Sternicki, Poznań	-	-	-	1,50 mąki pszen.
"	Alimentarja, Poznań	-	-	-	0,77 kawy.
"	Majętność, Wierzonka	-	-	-	33 ctn. ziemn., 2 ctn. grochu.
"	" Napachanie	-	-	-	0,75 mąki żytniej.
"	Kullak,	-	-	-	5 ctn. mąki żytniej.
"	Rudawski, Poznań	-	-	-	0,30 jarzyn.
"	N. N.	-	-	-	0,05 grochu.
"	Mycielska, Zimnowoda	-	-	-	1 ctn. cukru.
"	Koczorowski, Pamiątkowo	-	-	-	195 ctn. ziemn.
"	Zwoliński, Poznań	-	-	-	1,50 mąki żytniej.
"	Kullak, Napachanie	-	-	-	6 ctn. mąki żytniej.
"	Półczyński, Poznań	-	-	-	0,05 tłuszczu.
"	Jezierski,	-	-	-	0,36 tłuszczu.
"	Obrona Społeczna, Poznań	-	-	-	15 ctr. węgla.
16. 2.	Hartwig,	-	-	-	10 ctn. węgla.
"	Gospodarze Winiar,	-	-	-	65,50 ziemn., 9 ctn. jarz., 40 boch. chleba.
"	Cukrownia, Pakość	-	-	-	1 ctn. cukru.
"	Starostwo, Rawicz	-	-	-	5 ctn. kaszy, 79,52 żyta.
"	Majętność, Wierzonka	-	-	-	30 ctn. jarzyn.
"	Starostwo, Śmigiel	-	-	-	254 ctn. żyta.
"	Gmina, Swadzim	-	-	-	1,10 żyta.
"	" Chyby	-	-	-	6,75 ctn. żyta.
"	Starostwo, Chodzież	-	-	-	62 ctn. żyta.
"	Wilkoszewski, Grabowo	-	-	-	5 ctn. ziemn., 1 ctn. mąki żytn. 0,20 cukru.
"	Majętność, Duszniki	-	-	-	10 ctn. ziemn., 9 ctn. jarzyn.
"	Suwański, Poznań	-	-	-	2 ctn. grochu.
"	Grelka,	-	-	-	20 ctn. torfu.
"	Majętność, Ceraadz Dolny	-	-	-	7 ctn. żyta, 3 ctn. pszenicy.
"	Komisariat, Czerniejewo	-	-	-	1,30 mąki żytniej, 1,60 grochu, 2 ctn. żyta.
"	Karpiński, Głuchowo	-	-	-	18,1 żyta.
"	Gmina, Kobylniki	-	-	-	6,50 żyta.
"	Szczerbiński, Bukowiec	-	-	-	227,40 ziemn.
"	Pluciński, Trzebaw	-	-	-	97,20 żyta.
"	Skrzydłowska, Mrowino	-	-	-	20 ctn. ziemn., 4 ctn. kaszy.
"	Filipowski, Jankowice	-	-	-	25 ctn. ziemn., 1 ctn. mąki żytn.
"	Gmina, Baranowo	-	-	-	25,30 żyta.
"	Gulkowscy, Poznań	-	-	-	1 ctn. mąki pszen., 2 ctn. cukru.
"	Hurt. Sp. Spoż., Poznań	-	-	-	1 ctn. kawy.
"	Twardowski, Kobylniki	-	-	-	316 ctn. ziemn.
"	Jezierski, Poznań	-	-	-	0,22 tłuszczu.
"	Majętność, Sierniki	-	-	-	1,80 tłuszczu.
"	Straż Narodowa, Poznań	-	-	-	15 ctn. węgla.
"	Jaskowski, Poznań	-	-	-	1 ctn. cebuli.
"	N. N.	-	-	-	0,05 grochu

Zestawienie darów w naturaljach.

Ziemniaków	6128,60 ctn.	mąka żytnia	91,49 ctn.
mąka pszena	35,44 "	cukier	32,50 "
groch	41,01 "	tłuszczu	8,93 "
kasza jęczmienna	70,79 "	jęczmień	45,79 "
pszenica	6,32 "	żyto	1156,40 "
kapusta w głowach	58,40 "	brukiew	36,65 "
buraki	15,50 "	fasoli	2,80 "
marchew	48,-- "	kapusta kiszona	12,50 bec.
włoszczyzna	1,-- "	owoc suszony	5,10 ctn.
jarzyna	707,35 "	śledzie	13,-- bec.
drzewa	14,50 m 3.	kakao	5,55 ctn.
cykorja	4,60 ctn.	marmelada	8,50 "
herbata	0,01 "	ryż	1,-- "
kawa	15,07 "	proszek do prania	2,00 pacz.
mydło	1 skrzynka	krochmal	9,79 pacz.
farbka do bielizny	85 pacz.	proszek (Gesellta)	54 pacz.
węgiel	2,53 ctn.	powidla	1,-- ctn.
figi	10 koszy	makaron	0,70 "
sielawek	15 skrzynek	ryby	1,50 "
torfu	30 ctn.	chleba	42 boch.

Czcionkami drukarni św. Wojciecha w Poznaniu.

